No. 47

Canadaan
ikan Linja
can Line
kan linja
SAUNA
OF CANADA
ITARIUM.
vaa työtä
TÄ ARVOJA
ÖLÄISILLE

TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 48 — 1924 Tiistaina, huhtikuun 22 p. — Tues. April 22. VIII Vuosik. - Vol. VIII

Kansainvälinen kamppailu Itä-Kiinan rautatielinjasta

Washington. — Valtiodepartementin kiellot, että Amerika tai Ranska olisivat virallisesti, yhdessä Japanin kanssa harjoittaneet paiostusta Venäjän ja Kiinan välisen tunnustussopimuksen vahvistamisen estämiseksi, ovat paljastaneet sen seikan, että Kiinan itäinen rautatie on se palkinto, josta Venäjä ja Japani taistelevat — Kiinan ollessa syrjästäkatsojana. Tätä rautatietä, joka rakennettiin oikotiekä Manshurian kautta, on hoitanut ...kakomitea, muodostuen venäläisistä vastavallankumouksellisista ja Japanin kontrollissaolevista kiinalaisista.

Itämailta tänne tulleista tiedoista voi päättää, että jos Kiina ja Venäjä saisivat päättää asioista keskenään, voisivat he nopeasti aikaansaada sovinnon tässä omaisuuskysymyksessä. Kiinalaiset potkaisisivat pois Koltshakin ja Semenofin joukkojen jätteet, jotka pyrkivät hallintoon ja lausuisivat neuvostohallituksen edustajat tervetulleiksi. Mutta he eivät uskalla loukata ulkovaltoja, jotka antavat lainoja Pekingin hallitukselle ja jotka tukevat venäläisiä valkoisia.

Enemmän kuin neljä vuotta on kulunut siitä, kun neuvostohallitus lähetti Pekingiin nootin, jossa tarjouduttiin «palauttamaan Kiinan itäinen rautatie Kiinan kansalle ilman minkäänlaista hyvitystä». Kiina pelkäsi vastaanottaa tätä lahjaa hallitukselta, jota ei se saanut tunnustaa. Persia otti vastaan samanlaisen tarjouksen, mutta Persia oli verrattain vapaa. Neuvostohallituksen tarjous on uudistettu tuonnemmin, mutta aina rahanlainaajat ovat muistuttaneet Kiinan ...anomaisia siitä, että Ranskan hallitus ei halua tämän venäläisen rautatien siirtyvä pois tsaaristisen venäläisten kontrollista. Riita tulee jatkumaan siksi, kunnes Venäjä maksaa tsaarinaikuiset velkansa Ranskalle.

Joffe ja Karakhan neuvostohallituksen edustajat, ovat selittäneet Pekingin hallitukselle, että neuvostohallitus ei ole tehnyt lupauksia tsaarinaikuisten velkojen takaisin maksamisesta Ranskalle ja he ovat varottaneet kiinalaisia siitä, että siitä mukaa kuin neuvostohallitus ... kärsivällisyys katsellessa Kiinan alistumista Ranskan ... määräyksiin. Venäjän kansalliset edut ei salli että niin tärkeä rautatie on vastavallankumouksellisten kontrollissa.

Englannin ja Italian tunnustettua neuvostohallituksen, on Venäjän ...valta kaukaisessa idässä suurentunut. Venäjän hallitus ei ole ...nää valmis esittämään kiinalle niin sovinnollisia ehtoja kuin se tarjosi ...lessaan sodassa imperialistisia valtoja vastaan. Se saattaa päättää ottaa osaa Manshurian halki kulkevan rautatien kontrolliin.

Gompers tulee pitämään kokoustaan Canadassa

Montreal. — Amerikan Työväenliiton toimeenpaneva komitea tulee pitämään kokouksensa täällä kesäkuun 10 päivänä. Kokoukseen tulee ottamaan osaa myöskin itse Samuel Gompers ja mikäli kerrotaan, tulevat toimeenpanevan komitean jäsenet esiintymään Canadan ammattiunionistien vieraana, jossa tarkotuksessa tullaan järjestämään juhteisiä kekkereitä, joihin Canadan ammattiliikkeen johtomiehet ja Gompersin hengenheimolaiset tulevat ennen kaikkea ottamaan osaa. Amerikan työväenliiton toimeenpanevan komitean kokousta ei ole pidetty Canadassa kahteenkymmeneen vuoteen.

Työväenhallitus astuu valtaan Etelä-Australiassa

Adelaide, Australia. — Sir H. N. Barwellin ministeristön eroamisen jälkeen on Leader Gunn muodostanut, työväenpuolueen äskeisissä Etelä-Australian parlamenttivaaleissa saavuttaman voiton seurauksena, uuden ministeristön. Työväenpuolueella on 26 edustajaa Etelä-Australian lainlaatijakunnassa, jossa on kaikkiaan 46 edustajaa. Leader Gunn tulee toimimaan pääministerinä Etelä-Australian työväenhallituksessa.

Pankkirosvo sai 25 vuotta vankeutta

Montreal. — Täkäläisessä oikeudessa tuomittiin Raoul Beauchamp, joka havaittiin syylliseksi $1,765 ryöstämiseen Molsonin pankin haarakonttorista Cotes des Niegessissa, kahdeksikymmeneksiviideksi vuodeksi vankilaan ja saamaan kaksikymmentä ruoskaniskua.

Domenico Polecino, jota syytettiin samallaisesta rikoksesta, vapautettiin.

Saksa suostuu neuvottelemaan sotakorvauksista

Berliini. — Saksan vastaus, koskeva «asiantuntijain» raportin hyväksymistä, on valmistunut ja jätetty liittolaisten sotakorvauskomissionille ja liittolaisille. Vastauksessaan suostuu Saksa, ilman ehtoja, neuvottelemaan liittolaisten kanssa sotakorvauskysymyksestä Saksan maksukykyisyyttä tutkineen liittomaiden experttikomitean esitysten perusteella.

Saksan sulkulaisten vetoumus

Saksan kemiallisen alan työläiset vetoavat kaikkien maiden tehdastyöläisten solidaarisuuteen. Ludvigshafenissa on suljettu työstä yli 20,000 työläistä. Aneliinivoittolijoille ei työläisten kuristamistarkoituksessa riitä yksistään nälkäruoska vaan on heillä apunaan myös Saksan poliisit ja ranskalaiset valloitusjoukot. Päämääränä on 8-tunnin työajan poistaminen. Työnostajat ammuttivat äskettäin 5 sulkulaista kuoliaaksi ja haavoittivat 30. Näitä 8-tunnin työajan kuolinuhreja oli saattamassa hautaan 25,000 työläistä ja toveriensa haudanpartaalla lupasivat he taistella voittoisaan loppuun. Mutta tässä taistelussa tarvitsevat he muiden maiden työläisten tukea koska työaikataistelujen kohtalosta Saksassa riippuu kaikkien maiden työläisten työaikakysymyksen ratkaisu.

Englannin ja Venäjän välien järjestäminen

Radek kehotaa Venäjää ja Englantia ryhtymään läheisempiin suhteisiin, mutta vaatii Englantia sitä ennen lopettamaan vihollisuustoimensa Aasiassa.

Moskova. — Venäjä on valmis ryhtymään poliittiseen yhteistoimintaan Englannin hallituksen kanssa, tarkotuksella pyrkiä maailman rauhan palauttamiseen. Venäjä pyrkii myös palavasti taloudelliseen yhteistoimintaan pyytämällä Englannilta luottoa teollisuutensa uudelleenrakentamiseksi. Mutta Venäjä asettaa tälle yhteisoiminnalle kaksi ehtoa:

1. Englannin on luovuttava välillisestä tai välittömästä vihamielisestä toiminnasta Venäjää vastaan Europassa tai Aasiassa.

2. Luoton järjestäminen ehdoilla, mitkä eivät muutu mahdottomaksi taakaksi Venäjälle.

Nämä ovat määräävinä ajatuksina Karl Radekin Moskovan sanomalehdissä juuri julkaisemassa kahdessa artikkelissa. Radek selittää, että englantilaisten sotajoukkojen oleskelu Persiassa ja Mesopotamiassa muodostuu vaaraksi Bakulle ja englantilaisten tunkeutuminen Afganistania kohti on uhkana Turkesanille. Samaan aikaan sanoo hän näkevänsä suuren toiveen maailman rauhan saavuttamisesta kahden suurvallan, kuten Venäjän ja Englannin, yhteistoiminnassa. Ranska ei soisi vastustaa niin suurta liittoa, varsinkin jos Saksakin voisi siihen yhtyä.

Mitä luoton antoon tulee, niin vahvistaa Radek uudelleen neuvostohallituksen ottamaan kannan, että neuvostohallitus ei tule tekemään sitoumuksia, joita se ei voi täyttää ja että neuvostohallitus ei pyri saamaan ulkomaista pääomaa oloihin, mitkä muodostuisivat sen taloudellisen elämän turmioksi. Hän lopettaa sanomalla «elleivät Englannin kapitalistit ole oppineet Genovan ja Haagin konferensseista, vaan edelleen toivovat, että meitä voidaan ajaa kuin lampaita, silloin meidän täytyy näyttää sarvia.»

Vancouveriin suunnitellaan maailmannäyttelyä

Vancouver, B. C. — Kansalaiskomitea, jonka pormestari W. R. Cwen nimitti tutkimaan mahdollisuuksia maailmannäyttelyn pitämiseksi Vancouverissa v. 1927, on esittänyt raportinsa, jossa se ehdottaa näyttelyn pitämistä täällä toukokuun 15 ja lokakuun 15 p. välisenä aikana edellämainittuna vuonna. Komitea ehdottaa yhtiön perustamista $750,000 pääomalla rahastamaan suunnitelmaa.

Kreikka ilmottaa olevansa tasavalta

Ateena. — Hallitus on virallisesti ilmottanut kaikille ulkovalloille tasavallan perustamisesta ja amiraali Conduriotisin nimittämisestä Kreikan väliaikaiseksi presidentiksi. Ulkomailla oleville Kreikan edustajille tullaan hetimiten lähettämään uudet valtakirjat.

Ulkoasiainministeri Roussos sanoi, että hallitus ei aijo ilmottaa syrjäytetylle kuninkaalle yleisäänestyksen tuloksesta.

Vaikka äänestyksen tulokset muutamista etäisimmistä paikoista eivät ole vielä saapuneet, numerot osottavat tasavaltalaisten saaneen 68 prosenttia annetuista äänistä. Yleensä myönnetään, että yleisäänestys toimitettiin tasapuolisesti ja että kansan valtava enemmistö todella oli kuninkuuden hävittämisen kannalla.

Työläisten yhteenliittyminen ottaa kaikkialla uusia askeleita

Lakiesitys kuolemanrangaistuksen poistamisesta kumottu

Ottawa. — Edustajahuoneessa 92 äänellä 29 vastaan kumottiin calgarylaisen «työväen edustajan» William Irvinen ehdottama lakiesitys kuolemanrangaistuksen poistamiseksi. Pääministeri MacKenzie King ja vastustusryhmän johtaja Arthur Meighen olivat yhtä mieltä lakiesityksen vastustamisessa, samalla kun progressiivien johtaja Robert Forke ja Anges MacPhail, ainoa parlamentin naisjäsen, vastustivat kuolemanrangaistusta.

Venäläisiä tiedemiehiä Montrealin yliopistossa

Montreal. — Kolme venäläistä tiedemiestä, jotka neuvostohallitus on lähettänyt Canadaan, työskentelee Montrealin yliopiston laboratorioissa. Miehet ovat prof. N. H. Yarootsky Moskovasta, prof. I. X. Bakhov Kharkovista ja prof. T. A. Zivotsky. He tutkivat sähköalaa canadalaisia menettelytapoja valokuvauksen ja maanmittauksen alalla y.m.

Haverhill, Mass. — Yleinen yhdeksänhenkinen toimeenpaneva komitea valittiin konventsionissa, joka hyväksyi perustuslain mikä liittää United Shoe Workers Union yhteen Shoe Workers Protectice Union kanssa. Uudella uniolla on jäseniä yli 23,000, ilmoittavat sen virkailijat. Konventsioni viimeisessä istunnossaan sunnuntai-iltana päätti perustaa päämajansa Bostoniin ja hyväksyi pätöslauselman, jossa kehotetaan jalkine- ja nahkatyöläisiä kautta maan liittymään yhdistyneeseen järjestöön. Seuraava konventsioni päätettiin pitää Rochesterissa, N.Y.

Perustuslaki säätää että Shoe Workers Protective Union yleinen agentti ja yleinen sihteeri, jotka valitaan huhtik. 25 p. tulevat toimimaan uuden yhdistyneen union presidenttinä ja sihteerinä tammikuulle 1925, jolloin varsinaiset virkailijain vaalit toimitetaan.

Eilen valitun uuden toimeenpanevan komitean jäsenet ovat Louis Amering, Roshester, N.Y.; Michael Juliano, Philadelphia; Daniel Curley ja Harry Feuser, St. Louis; John Healy, Salem; Jos., O'Rourke, Lynn; Frank Ryan, Miss Katkerine F. Goodell ja Stanley Carter, Haverhill.

Perustuslain mukaan toimeenpanevan komitean jäsenten ja virkailijain tulee olla aktiivisia jalkineteollisuuden työläisiä. Konventsioni, jossa oli 85 edustajaa Cincinnatista, Brooklynista, New Yorkista, Manchesterista, Salemista, Lynnista, St. Louisisa ja Rochesterista, jakoi union alueen yhdeksään piiriin, joista jokaisesta valitaan yksi toimeenpanevan komitean jäsen.

Jaapanin hallitus tekee uusia ehdotukia Venäjälle

Peking. — Tokiosta saatujen luotettavien tietojen mukaan Jaapani on halukas avaamaan uudelleen neuvottelut Venäjän neuvostohallituksen kanssa ja antamaan sille tunnustuksensa. Jaapanin hallitus on antanut kehotuksen Pekingissä olevalle lähettiläälleen ilmottaa tästä neuvostohallituksen edustajalle Karakhanille.

Näiden tietojen mukaan Jaapani on valmis tekemään eräitä myönnytyksiä neuvostohallitukselle, joka kuitenkin tapahtuu määrätyillä ehdoilla. Sen jälkeen kun Jaapani on Venäjän tunnustanut, aletaisiin näiden maiden välillä samanlaiset neuvottelut kuin mitä paraikaa on menossa Venäjän ja Englannin välillä.

Sikäli kun tiedetään, on Jaapanin hallitus ilmottanut olevansa valmis luopumaan Sahalinin saaresta, mutta vaatii neuvostohallitukselta vastapalkkioksi Sinclairin öljykonsessionin peruuttamista ja samalla vaatii Harbinin liittämistä Jaapaniin kuin myöskin isännyyttä Canh-Chung rautatiehen, joka kuuluu itäkiinalaiseen rautatieverkkoon.

PALKANMAKSUT.

Työ- ja puolustusneuvoston päätös niiden suorittamisesta kovassa valuutassa.

Työläisten ja toimitsijain varjelemiseksi kurssitappioilta, otettiin työpalkan maksussa maaliskuun 1 päivästä lähtien käytäntöön uusi järjestys, jonka mukaan ei palkkoja enää muuteta kollektiivisissa sopimuksissa edellytetyllä tavalla neuvostomerkeiksi.

Jos kollektiivisessa sopimuksessa työpalkka on määrätty tavararuplissa, maksetaan se maaliskuun 1 päivästä lähtien lujassa valuutassa erikoisen kurssin mukaan, mikä erikseen määrätään ensimäiselle vyökkeelle (pääkaupungit ja suuret teollisuuskeskukset); toiselle vyökkeelle (siellä, missä vallitsevat keskinkertaiset hinnat) ja kolmannelle eli halvan hintatason vyökkeelle.

Mussolinikin haluaisi lähteä pohjoisnavalle

Kristiania. — Norjalaisen löytöretkeilijän Amundsenin retkikunnan käytettävänä tänä kesänä tehtävässä lentoyrityksessä pohjoisnavalle tulee olemaan kolme lentokonetta. Amundsen on juuri palannut Pisasta, Italiasta, jossa hänelle rakennettaan kahta lentokonetta.

Italiassa olessaan oli Amundsen käynyt myöskin itse Mussolinin puhella, joka jo rakenteilla olevan kahden lentokoneen lisäksi oli antanut määräyksen myöskin kolmannen lentokoneen rakentamisesta, jolla lähtee italialaisia lentäjiä Amundsenin mukaan. Mussolini oli sanonut olevansa halukas lähtemään itse matkaan, sillä hän on itse taitava ilmailija, mutta valtiollisten velvollisuuksien takia ei pitänyt sitä ainakaan tällä kertaa mahdollisena.

Warsova. — Venäjän roomalaiskatolisen kirkon päämies, arkkipiispa Zepliak on saapunut tänne Riiasta. Hän on matkalla Roomaan tekemään selvää paaville Venäjällä vallitsevista olosuhteista.

Tänne saapuessaan oli prelaattia vastaanottamassa asemalla joukko kirkonpylväitä ja erinäisten yhdistysten edustajia, jotka saattoivat kirkon päämiehen kardinaali Krakovskin palatsiin, jossa hän on vieraana.

Viime maaliskuun 14 päiväksi oli paikallisen tavararuplan arvo määrättävä lujassa valuutassa, ja maaliskuun jälkimäisellä puoliskolla maksettiin kalliinajan prosenttilisäyksenä se ero, mikä on keskuksen määräämän kurssin ja paikallisen, lujassa valuutassa arvioidun, tavararuplan kurssi. Jos työpaikan määmä kollektiivisessa sopimuksessa on määrätty tshervonitseissa, säilytetään se paikka mikä oli maksettava tammikuulla, lisäämällä siihen helmikuulla määrätty lisäys.

Työpalkka maksetaan lujassa valuutassa. Jos työpalkkaa ei kokonaan voida suorittaa lujassa valuutassa voidaan osa siitä antaa neuvostomerkeissä, mutta ei kuitenkaan suurempaa summaa kuin 40 pros. jokaiselle palkan saajalle. Neuvostomerkit on sitä paitsi suoritettava maksupäivän kurssin mukaan.

Anatole France 80 vuotias

Pariisi. — Maailman kirjallisuuden merkkimies, ranskalainen Anatole France täytti viime keskiviikkona 80 vuotta, jonka johdosta sanomalehdistössä ja kirjallisissa piireissä osotettiin hänelle suurta huomiota. Kirjailijaseuran taholta lähetettiin päivän sankarille seuraava tervehdys, jossa m.m. sanottiin.

«Teidän teoksenne säteilevät hyvyyttä, inhimillistä sääliä ja kauneutta.»

Hollanti ja neuvostovalta neuvotteluihin

Amsterdam. — Neuvottelut Hollannin edustajien ja neuvostohallituksen edustajan M. Krestinskyn välillä kauppasuhteiden järjestämiseksi Hollannin ja Venäjän välillä aletaan uudelleen Saksassa tällä viikolla. Neuvottelut ovat olleet keskeytyksissä muutaman päivän sen johdosta kun Hollannin edustajat matkustivat Haagiin, saadakseen hallitukseltaan tietää, miten heidän tulee suhtautua Venäjän vaatimukseen Venäjän neuvostohallituksen tunnustamisesta de jure varsinaisena ehtona kauppasuhteiden järjestämiselle.

Tällä välin ilmotetaan neuvottelujen jatkuvan hollantilaisten öljyyhtiöiden edustajain ja venäläisten välillä konsessionin antamisesta hollantilaisille öljy-yhtiöille.

Tätä konsessionia varten tullaan muodostamaan hollantilais-venäläinen öljy-yhtiö. Neuvostohallitus tulee myöntämään konsessionin ainoastaan siinä tapauksessa, että se saa huomattavan lainan.

Liberaalit hyökkäyskannalla MacDonaldin kukistamiseksi

Uusi neuvottelu Irlannin rajasta

Belfast. — Sir James Craig, Ulsterin pääministeri, on uudelleen kutsuttu neuvottelemaan Englannin hallituksen kanssa Pohjois-Irlannin ja Vapaavaltion rajasta ja hän matkustaa Lontooseen muutaman päivän kuluttua.

Mikäli kerrotaan, ei Ulsterin hallitus ole kuitenkaan muuttanut kantaansa tässä kysymyksessä.

Lontoo. — Liberaalipuolueen parlamenttiedustajat ovat päättäneet entisen pääministerin Lloyd Georgen ehdotuksesta pitää yhteisen ryhmäkokouksen hetimiten tarkotuksella pohtia liberaalien tulevaa politiikkaa nykyiseen työväenhallitukseen nähden.

Lloyd George on pitänyt vihaisen puheen työväenhallituksesta. Hän sanoo MacDonaldin hallituksen kohdelleen liberaaleja sietämättömällä ylenkatseella. Jos liberaalit eivät olisi edelleen alistuvat tällaiseen kohteluun, niin he ennen pitkää Lloyd Georgen mielestä menettävät eivät ainoastaan arvonsa, mutta vieläpä valtiollisen asemansakin.

Asquith ja hänen ryhmänsä on asettunut kannattamaan Lloyd Georgen hyökkäystä työväenhallitusta vastaan.

Sikäli kun asianhaarat viittaavat, on Lloyd Georgen ja hänen kannattajiensa tarkotus kukistaa MacDonaldin hallitus ensimäisessä sopivassa tilaisuudessa.

Syyttää Stresemannia monarkistien puolustamisesta

Berliini. — Julkisen syytöksen siitä, että monarkistit ovat salaliittoutuneet asettaakseen entisen kruunprinssin valtaistuimelle Saksassa ja että ulkoministeri, toht. Stresemann, puolustelee voimakkaasti Frederick Williamia ja hänen seuralaisiaan, teki täällä kreivi zu Reventlow, joka saavutti sodan aikana kuuluisuutta ententen vastustamisella.

Vaikka Reventlow on monarkisti, uskoo hän monarkistien propagandan olevan tällä kertaa asialle vahingoksi ja on sitä mieltä, että jos monarkia palautetaan Saksassa, tulee sen saada uutta verta. Hän vastustaa monarkistien nykyistä toimintaa entisen kruununprinssin valtaistuimelle asettamiseksi ja on ryhtynyt syyttämään Stresemannia kin liikkeen avustamisesta.

Hiilenkaivajain palkkariita hallituksen sovinto-oikeudelle

Lontoo. — Työministeri on nimittänyt kolme miestä toimittamaan tutkimuksen hiilenkaivosteollisuudessa maksettavien palkkojen ja muiden asiain suhteen, jotka ovat johtaneet nykyiseen selkkaukseen kaivosten omistajain liiton ja Englannin hiilenkaivajain järjestön välillä. Tutkinto-oikeuden tulee esittää hallitukselle raportti tutkimuksen tuloksista, jonka pohjalla hallitus toivoo saavansa hiilenkaivajain palkkariidan sovittua ilman lakkoa, johon tulisi ottamaan osaa lähes miljoona hiilenkaivajaa. Hiilenkaivajain järjestö jäsenistö hylkäsi melkoisella äänten enemmistöllä työnantajain tarjoaman palkkataksan, jossa tarjottiin työläisille pientä palkankorotusta.

Vaalien toimittamista lykätty Saksassa

Berliini. — Täällä tehdyn virallisen ilmotuksen mukaan on yleisten vaalien toimittaminen Saksassa lykätty toukokuun 4 päivästä toukokuun 11 päivään.

Syyksi selitetään sitä, että vanhoillisten odotetaan pääsevän voitolle Saksan vaaleissa ja toivotaan, ettei tämä liike vaikuttaisi äänestäjiin Ranskassa, joka olisi mahdollista, jos vaalit toimitettaisiin ennemmin määrättynä päivänä.

Ranskan vaalit toimitetaan toukokuun 11 päivä.

Suomen ammattijärjestö

Helsinki. — Vastajulkaistusta Suomen Ammattijärjestön kertomuksesta selviää, että järjestön jäsenmäärä oli vuoden vaihteessa 48,146, joista 32,582 oli täysin ja 15,564 puolenmaksavia ynnä 3,191 vapaajäsentä. Jäsenmäärä aleni vuoden kuluessa ainoastaan 30 ohranan ajojahdeista ja noskelaisten myyräntyöstä huolimatta.

Bukarest. — Sanomalehdet kertovat, että Rumanian hallitus on allekirjottanut sopimuksen, jonka mukaan se tulee ostamaan Ranskalta kentoneita 400,000,000 lei'n arvosta. Mainittu summa on nykyisen kurssin mukaan noin $2,100,000.

Kuningasmielisiä vangitaan Kreikassa

Ateena. — Kreikan hallituksen määräyksestä on vangittu kahdeksantoista armeijan laivaston upseeria syytettynä salaliitosta kuningasmielisen kapinan järjestämiseksi. Vangittujen joukossa on pari kenraalia, jotka olivat äskeisen vastavallankumouksen johdossa.

Kuningasmielisten johtomies, kenraali Metaxas on lähettänyt protestin hallitukselle vangitsemisten johdosta. Pääministeri on vastanut, että hallitus toimii päättäväisesti jokaisen vastavallankumousyrityksen murskaamiseksi, joskin hallitus tulee samalla katsomaan, että kaikille vangituille tullaan tekemään oikeutta niin paljon kuin mahdollista.

Suursota maksoi $80,680,000,000

New York. — Bankers Trust Companyn tekemien laskelmien mukaan maailman sota tuli maksamaan kaikkiaan noin 80,680,000,000 dollaria kullassa. Liittolaisten osalle tästä hirvittävästä summasta lankeaa noin 70 prosenttia.

Konstantinopoli. — Turkin kansalliskonventioni Angorassa on antanut hyväksymisensä äskettäin laaditulle ystävyyssopimukselle Turkin ja Saksan välillä.

Työttömyys yhä kireä Torontossa

Toronto. — Kaupungissa vallitsee edelleen suuri työttömyys. Työttömäin lukumäärää on omiansa kuvaamaan sekin, että yhtenä ainoana päivänä kävi hallituksen työnvälitystoimistoissa 1,100 työläistä hakemassa työtä, mutta turhaan. Joka tapauksessa työttömyys on nykyään paljon suurempi kuin mitä se oli tähän aikaan viime keväänä.

Valaslaiva uponnut miehistöineen

Montevideo. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan Selvik niminen norjalainen valaanpyyntilaiva on uponnut miehistöineen päivineen etelän vesillä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkanattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI — Vastaava

S. G. NEIL — Toimitusapulainen

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

— Laillisen juhlapäivän takia viime perjantain numero ei ilmestynyt.

Ruotsi ja Venäjä

Ruotsi on tunnustanut neuvostovaltojen liiton de jure. Tapahtuman johdosta kirjoittaa tukholmalainen toverilehti Politiken, että on esitetty kappale maailmanhistoriaa vuodesta 1919 lähtien, jolloin Ruotsi katkaisi suhteensa Venäjän neuvostohallitukseen, solmiakseen ne nyt uudestaan viiden vuoden kuluttua. Vuoden 1918 lopussa ja seuraavan vuoden aluksa ryhdyttiin Neuvosto-Venäjän saartoon. Ruotsikin oli ententen pelinoppana mukana. Kun Ruotsi oli saanut haalatuksi kotimaahan kaikki huomattavammat kansalaisensa Venäjältä, etsittiin kynttilä kourassa syytä millä olisi saatu karkotetuksi Ruotsista neuvostohallituksen edustaja Voroski. Paremman puutteessa löydettiin tällainen «syy» siitä, että «Venäjän kuriiripaketit olivat välittäneet bolshevikkikirjallisuutta,» ikäänkuin siinä olisi ollut mitään laitonta. Mainita sopii myös, että sosialidemokraattikin olivat myötävaikuttamassa tässä häpäilläisessä attentaatissa työväentasavaltaa ja hyviä suhteita vastaan Venäjän ja Ruotsin kansan välillä, seikka, mitä ovat saaneet jälkeenpäin katua. Kului sitten kuukausia ja vuosia, joiden kuluessa saarto ilmenihe täydelliseksi »fiaskoksi». Venäjän työläis- ja talonpoikaisjoukot löivät sellaisella voimalla kaikki maailman vastavallankumoukselliset ryöväriijoukot, ettei kellään enää ollut halua yrittää uudelleen. Huolimatta luonnonkatastrofeista ja sodan hävityksistä ja kaaoksesta sekä vastavallankumouksellisten jarrutuksesta, elpyi Venäjä päivä päivältä. Kunnes Länsi-Europa alkoi kolkutella Neuvosto-Venäjän porttiin tarjoten tälle oman etunsa takia niin hyvin de jure-tunnustusta kuin hyviä kauppasuhteita. Ja vain Ruotsin taantumuksellinen hallitus on vitkastellut, kunnes sen neuvottelija palasi tunnustelemasta maaperää Englannista, jolloin neuvottelut pantiin kiireesti käyntiin, mitkä neuvottelut täten ovat johtaneet de jure-tunnustamiseen.

Ruotsin kommunistipuolue tervehti ilolla tätä sopimusta. Ja vaikka kuluneekin aikaa, ennenkuin taloudellisilla suhteilla näiden kahden maan välillä on suurempaa merkitystä, Venäjä kun on tottunut sivuuttamaan Ruotsin tilauksineen, niin lienee Ruotsin erikoistuotteilla kuitenkin suuret menekkimahdollisuudet Venäjän markkinoilla. Ja taloudellisten suhteiden ohella on myös solmittava niin kiinteämmiksi tieteellisiä, kulttuurillisia ja taiteellisia suhteet ja luotava rauhallisen yhteisymmärryksen ja toiminnan siltä eri aloilla näiden molempien kansain välillä, huomauttaa toverilehti.

«Arbetaren» taas toteaa aivan oikein, että Ruotsin sotaintoilijat ovat de jure tunnustuksen kautta menettäneet eniten käyttämänsä argumentin sotavarusten lisäämiseksi, «perivihollisen» kanssa kun on nyt solmittu rauhalliset suhteet.

Turkian näkemykset

Maanpakolaisen kohtaloita ja näkemyksiä kuunnellaan yleensä tavallista suuremmalla antautumuksella ja erikoisemmin herkistetyllä korvalla. Maanpakolaisen elämä on karua ja valoitonta ja niiden tekijöiden suhteen, joista maanpakolaisuudet johtuvat, on tavallisesti jokaisella oikeamielisellä ihmisellä tuomio valmis. On siis luonnollista, että milloin hyvänsä maanpakolainen saa tilaisuuden tarttua kynään tai muulla tavalla kertoa kohtaloistaan, hänen odotetaan asettavan kiusatut voimansa hyökkäyskannalle ennen kaikkea niitä tekijöitä vastaan, joista kirottu maanpakolaisuus on johtunut.

Näin ei näytä kuitenkaan olevan asianlaita monien Suomen sosialidemokraatisten johtomiesten suhteen, jotka Suomen sisällissodan onnettoman päättymisen kautta joutuivat hakemaan turvaa Venäjältä, josta sitten ovat joko palanneet kotimaahansa tai siirtyneet muihin maihin. Sen sijaan, että he saatuaan tilaisuuden tarttua kynään lähtisivät taistelemaan kotimaansa sisällissodassa temmeltäneitä porvaristoa vastaan ja taistelemaan työläisille oikeutta sisällissodan vieläkin kytevästä tuhkasta, he järjestään kohdistavat kertoelmansa Neuvosto-Venäjän armottomaksi arvosteluksi. Niinpä vastikään näkyy Suomessa ilmestyneen Sosialidemokraatisen puolueen entisen sihteerin Matti Turkian «Kertoelmia kommunistivallan mailta», jossa kuulutaan kerrottavan «koruttomasti näkemyksiä ja kokemuksia neuvostoparatiisissa». Tästä päättäen Turkiankin kirja on sopusoinnussa sen hengen kanssa, joka ei näe Venäjän kansan taisteluissa mitään muuta kuin summittaisen sylkemisen kohteen.

Olisi ollut luonnollisempaa ja tähdellisempää, että Turkia, Suomen työväenliikkeen taistelujen mukana kasvaneena, olisi nyt ensimäisen tilaisuuden saatuaan lähtenyt iskemään Suomen porvaristoa ja sikäli kun hänen katkera maanpakolaismielensä antaa mahdollisuuden käsittää kotimaansa luokkataistelukysymyksiä niiden luonnolliselta pohjalta, olisi samalla voinut hakea pohjaa luokkamme uusille tehtäville ja taisteluille. Suomen raastettu ja heikkoudessaan vapiseva työväestö tarvitsee nyt rohkaisijoita ja rakentajia. On käsittämätöntä, että mies, jonka askeleita painaa suomalaisen lahtarivallan kirous, saattaa unohtaa itsensä jo monta kertaa toistettuihin hammasteluihin Neuvosto-Venäjän työläisiä vastaan, jotka itsekin pyrkivät parempaan kuin mitä heidän vallankumouksensa on tähän asti ehtinyt saavuttaa.

Venäjän ja Englannin neuvottelut

Venäjän neuvostohallituksen ja Englannin välisten neuvottelujen alkajaisiksi ovat Englannin imperialistit laukaisseet jo ensimäisen laukauksensa osotukseksi, että näissä neuvotteluissa esille tulevat asiat eivät ole vain pelkkiä kahden eri maan välisiä kysymyksiä, vaan, että ne pohjaltaan ovat englantilaisen rahavallan ja suurpääomain ja toiselta puolen Venäjän vallankumouksellisten työläisten välisiä kysymyksiä. Englanti on ollut kaiken aikaa ristiriidassa Neuvosto-Venäjän kanssa sen takia, koska englantilaiset imperialistit eivät etujensa vuoksi ole voineet sopia välejänsä Venäjän kanssa. Niinpä nytkin heti Englannin ja neuvostohallituksen neuvottelujen kokoonnuttua joukko Englannin johtavia pankkiireja lähetti uhkavaatimuksen MacDonaldille, esittäen ne ehdot, joiden perusteella he voisivat pitää mahdollisena kauppasuhteiden järjestämistä Venäjän kanssa. Englannin imperialistiset edustajat mitä hävyttömimmällä julkeudella vaativat, että neuvostohallituksen on ilman muuta tunnustettava tsaarinaikuiset yksityiset ja yleiset velat, luovutettava ulkomaalaisille, s.t.s. englantilaisille kapitalisteille takaisin heidän sijoituksensa Venäjällä, muodostettava neuvostovallan tarkotusperistä riippumaton oikeus, palautettava uudelleen käytäntöön oikeus yksityisten liikesopimusten tekoon, eikä myöskään valtion saisi sekaantua pankkien ja liikemiesten toimiin näiden kahden maan välillä. Näiden lisäksi vaativat englantilaiset rahamiehet vielä propagandatyön lakkauttamista ulkomailla Venäjältä käsin.

Tätä kaikkea aavistaen on neuvostohallitus myöskin varustautunut puolestaan esittämään laajakantoisia vaatimuksia Englannille, joista huomattavin on suuremmoinen vahingonkorvausvaatimus niistä tuhotöistä, mitä Englannin avustamat vastavallankumoukselliset armeijat ovat aiheuttaneet eri osissa Venäjää. Nämä vauriot ovat koskeneet suorastaan työläisten ja talonpoikain taloutta, samalla kun työtätekevät kansanjoukot ovat joutuneet uhraamaan henkensä ja vereensä taistelussa valkoroistojen hyökkäysten torjumiseksi. Neuvostohallituksen vaatimukset eivät näin ollen ole keinotekoisia, vaan antavat ne luonnollista tukea sille pohjalle, jolta neuvostohallituksen edustajat Lontoossa parhaikaa käynnissä olevassa konferenssissa tulevat taistelemaan Englannin imperialistien vaatimuksia vastaan.

Valtiollisen taistelun alkeita

Ontarion lainlaatijakunnan porvarillista näyvettyneisyyttä ravisteli muutama päivä sitten eräs työväenmiehen esittämä lakiehdotus, jossa vaadittiin kahdeksantunnin työpäivän käytäntöön ottamista niin teollisuuslaitoksissa kuin maatöissäkin tässä maakunnassa. Lakiehdotukseen sisältyi myöskin esitys korkeintaan 48-tuntisesta työviikosta. Mutta tuskin oli lakiehdotus ehtinyt eduskunnan korville, kun pääministeri Fergusonin nousi melun sitä vastaan selittäen, että Ontariossa ei muka voida kilpailun takia ottaa käytäntöön kahdeksan tunnin työpäivää ennenkuin muissa maakunnissa ja vieläpä muissa maissakin on otettu tämä askel. Kun lakiehdotuksen takana ei ollut työläisillä vielä tarpeeksi voimaa ja sekin laiha ja hapuilevaa, sai taantumus tilaisuuden polkea tämän muuten vaatimattoman lakiehdotuksen jalkoihinsa.

Työväestö niin Ontariossa kuin Canadan muissakin maakunnissa tekee vasta ensimäisiä kokeitaan valtiollisen taistelun areenalla. Ennenkuin tässä suhteessa voidaan osottaa huomattavampia tuloksia, täytyy meillä olla taistelukykyisempi työläisten puolue, joka kykenee edustamaan työväenjoukkoja ei ainoastaan lainlaadinnallisissa asioissa, vaan kaikissa köyhälistön etukysymyksissä.

Edistyksen marssi

Köyhälistö on nouseva luokka. Se voi olla aivan varma siitä, että yhteiskunnallinen valta on kerran lankeava sen käsiin. Siksi ei se saa pelästyä tilapäisistä vastoinkäymisistä, ei hämmästyä pahimpainkaan taantumuksen huuhkajain huutaessa. Taantumus ei voi edistystä lannistaa niin kauan kuin se turvautuu edistyksen keinoihin ja voimiin. Mutta jottei taantumus pääsisi turmiollisia tekojaan tekemään, vaaditaan kaikkien edistyksen puolustajain lakkaamatonta valvontaa. Sellainen valppauden aika on työväenliikkeellä parhaillaan kaikissa maissa.

Vapauden tilaajamäärä

Viimeisen vuoden ajan on Vapauden tilaajamäärä jatkuvasti noussut. Mutta eteenpäin meno ei ole ollut läheskään niin nopeaa kuin voisi odottaa. Vapaus on vuoden ajalla saanut tuhannen uutta tilaajaa. Mutta samalla ajalla on Canadaan tullut Suomesta yli seitsemäntuhatta siirtolaista. Paljon siis on sellaisia jotka tuostakin joukosta ovat jääneet järjestyneitten joukkojen ulkopuolelle.

Tässä on enemmän turhaa filosofioida minkätähden noin paljon on sellaisia, jotka eivät edes lehteämme tilaa, puhumattakaan järjestöömme yhtymisestä. Tulkoot kuitenkin muutamalla sanalla sanotuksi ainakin tärkeimmät niistä syistä jotka tämän kirjottajan mielestä ovat vaikuttavimpia tekijöitä. Ne ovat seuraavat:

Huomattava työttömyys, ja elämisen epävarmuus, joka varsinkin tämän kevään aikana on ollut tuntuva, ovat osaltaan vaikuttaneet, että suuret joukot ovat jääneet pois tilaajiemme luettelosta. Mutta tämä ei yksinään ole vaikuttavin tekijä.

Toinen, ehkäpä yhä vaikuttava kuin edellinenkin, on se Suomesta hiljan tulleissa oleva vakaumus, jonka mukaan he ovat Canadaan tulleet ainoastaan käymään ja rahaa tienaamaan sekä että he menevät mahdollisimman pian takasin. Tämän vakaumuksen tuloksena on halu säästää jokainen sentti niin että välttämättömimpäänkään ei mitään raskita panna.

Kolmas syy on se kurja filosofia, jota täällä i.w.w:-läisiksi itsensä nimittäneet ovat vuosikausia saarnanneet ja jonka pää ytimenä on jatkuva huuto siitä, että meidän joukossamme on porvareita sekä tämän jatkona erikoinen kiihotus, että työläisten ei saa mitään uhrata omien hommiensa hyväksi, ei ainakaan enempää kuin 10 senttiä taikka korkeintaan 25 senttiä kuukaudessa. Tämän kurjan filosofian seuraus on siinä, että työläiset alkavat epäilemään kaikkia omia hommiaan ja siinä että kitupiikkisimmät työläiset voivat aina vetäytyä sen taakse, että «eihän sellaisilla järjestöillä eikä sellaisilla hommilla ole mitään merkitystä». Ja mikä on tulos? Se että nämä työläiset eivät yhdy mihinkään järjestöön, kaikista vähimmän noiden vouhottelijain järjestään, eivätkä tilaa minkäänlaisia puoluelehtiä eikä kannata lopulta mitään paitsi hyvin useissa tapauksissa — koiratorppia.

Tietysti on vielä muitakin syitä, jotka vaikuttavat siihen etteivät varsinkin Suomesta hiljakkoin tulleet työläiset tilaa meidän lehtiämme, eivätkä kannata meidän hommiamme. Kaikesta huolimatta se, että on jatkuvasti menty eteenpäin on todistuksena siitä, että meillä sittenkin on ainakin ajattelevimman ja toimivimman työväestön osan kannatus takanamme. Muutamat paikkakunnat ovat menneet erikoisesti viimeistenkin kuukausien aikana eteenpäin. Tuollaisista paikkakunnista voimme tässä mainita Sault Ste. Marien, Timminsin, Fort Williamin, Intolan, Kivikosken, Nolalun, Port Arthurin, Copper Cliffin, Creighton Minen, Quartzin, Sudburyn, Toronton, Eckvillen, sekä muutamat pienemmät paikkakunnat.

Mutta onpa joukossa sellaisiakin paikkakuntia, joilla tilaajamäärä on mennyt alespäin. Näistä tällaisista taantuvista paikoista mainittakoon seuraavat: Cobalt, Gregoire Mills, Connaught Station, So. Porcupine, Ladysmith, Nanaimo ja Sointula.

Mutta joukossa on myöskin sellaisia paikkakuntia, joilla voi toivoa päästävän vieläkin eteenpäin. Tuollaisina paikkakuntina voidaan pitää seuraavia: Cobalt, Gregoire Mills, Kirkland Lake, So. Porcupine, Timmins, Ford City ja Windsor, Nipigon, Fort Frances, Fort William, Port Arthur, Nolalu, Kivikoski, Intola, Nairn Centre, Worthington, Copper Cliff, Creighton Mine, Garson Mine, Sudbury, Toronto, Coleman, Eckville, Carlin, Vancouver, Ladysmith, Nanaimo, Salmon Arm, Sointula, Websters Corners ja Port Honey, Dunblane, Port Moody sekä joukko pienempiä paikkakuntia.

Canadan suomalaisista ei enempää kuin 30 prosenttia tilaa Vapautta, joskin lukijoita lienee noin puolta enemmän. Missä ovat loput Canadan suomalaisista? Suoria lahtareita ei ainakaan noin paljoa ole!

Yhden tuhannen tilaajamäärän lisäys Vapaudelle merkitsee varmasti, joko sitä että lehdestä on tehtävä pienempikokoinen päivälehti, taikka sitten kolmekertaa viikossa ilmestyvä vähintäin kahdeksansivuinen lehti.

Tämän tarkotusperän saavuttamiseksi kannattaa hiukan ponnistella. Asiamiehet ja heidän takanaan osastot ovat niitä orgaaneja, joiden harteille tämän päämäärän toteuttaminen on asetettava. Ajatelkaapas miten mahtava Vapaus olisi jos se saapuisi tilaajille jokaisena kertana vähintäin 8-sivuisena, ja joskus mahdollisesti suurempanakin. Ja vaan tuhannen lisätilaajaa ja silloin tämä päämäärä on saavutettu. Eikö tunnukin helpolta saada tuhannen tilaajaa kun kerran suomalaisten lukumäärä on noussut yli seitsemällätuhannella viime vuoden aikana, ja siirtolaisviraston ennakkoarvion mukaan tulee Canadaan tänä vuotena siirtymään yli kymmenen tuhatta suomalaista.

Toverillisesti Vapauden

Levitysosasto

Luokkaryhmittymät Amerikassa

Tilastolliset selostukset osottavat, että kun kaikki ammatit ja yleensä kaikki työn alat otetaan lukuun, niin siltikään maan kokonaisväestöstä ei puoltakaan voida luokitella minkään tuottavan työn tekijäksi. Tuottavassa työssä olevien lukumäärä oli v. 1880 vain 17,392,099, joista naisia oli vähän yli kaksi miljoonaa ja ollen tämä luku 34.7 prosenttia maan koko väestöstä. V. 1900 oli tämä lukumäärä 29,073,233, joista naisia oli yli viisi miljoonaa, ollen 38.3 pros. maan koko väestöstä. V. 1920 oli lukumäärä kohonnut 41,614,248, joista naisia oli 8,549,511 ja ollen se 39.4 prosenttia maan kokonaisväestöstä. Tilastoissa on kysymyksessä kaiken aikaa kymmenen vuotta täyttäneet ihmiset. Näiden lukumäärä oli lisääntynyt seuraavasti: V. 1880 oli niiden lukumäärä 36,761,607, v. 1900 57,949,824 ja v. 1920 82,739,315.

Vaikka tuottavassa työssä olevien lukumäärä on lisääntynyt enemmällä kuin puolella, niin jää kuitenkin yli 50 pros. joko täydellisesti tai osittain loiseläjien luokkaan. Kun erilaiset toimialat otetaan huomioon on maan tehdasteollisuudessa olevien tuottajien lukumäärä kaikkein suurin, ollen sen palveluksessa yli 12 miljoonaa ihmistä. Sen jälkeen on enemmän maanviljelyksessä ja metsätaloudessa, jossa työskentelee yli 10 miljoonaa. Klerikaalisilla aloilla työskentelee yli kolme miljoonaa, samoin sanomalehtituotannossa ja kuletuksessa. Kaupassa työskentelee yli neljä miljoonaa ja kaivosteollisuudessa yli miljoonan. Maassa lasketaan olevan 290,000 erilaista tehdaslaitosta, joihin sijoitettu pääoma nousee yli 44 biljoonan dollarin ja joiden vuosittainen tuotteiden arvo lasketaan 62 biljoonan dollarin arvoiseksi.

Maan teollisuuden laajentumista ja sen keskittymistä parhaiten osottaa lähempi tarkistelu työläisten lukumäärästä yksityisissä tuotantolaitoksissa. Tilasto osottaa, että samaan aikaan kuin sellaisten työpaikkojen lukumäärä on suurin, nimittäin 141,742, jotka palveluksessaan pitävät vain yhdestä viiteen työläiseen, on tämmöisissä pienissä tuotantolaitoksissa työskentelevien työläisten kokonaislukumäärä vain 311,576. Sellaisia tuotantolaitoksia, joissa työskentelee kuudesta kahteenkymmeneen työläiseen, on 56,208 ja niissä työskentelevien työläisten kokonaisluku on 631,290. Mutta suhteet alkavat muuttua yhä jyrkemmin kuin mennään eteenpäin. Tuotantolaitoksia, joissa työskentelee 100—250 työläiseen on enään vain 10,067, mutta niiden palveluksessa olevien työläisten koko lukumäärä on jo 1,581,557. Ja lopuksi tuotantolaitoksia, joissa on tuhannen työläistä tai enemmän on enään vain 1,021, mutta niissä on yhteinen työläisten lukumäärä 2,397,596.

Vaikkakaan emme voi sanoa mitä edellisissä tilastollisissa selostuksissa on laskettu «tuottavan työntekijöiden» määritelmään, emme voi edes sanoa onko koulunuoriso laskettu näiden piiriin ja sisältyvätkö ne tilastoihin, joka muuten näyttää luultavalta, mutta joka tapauksessa ne osottavat sen, mikä muutenkin on ilmeistä, että tässä maassa on sangen laajalukuinen ja eräissä suhteissa merkitsevä pikkuporvaristo. Teollisuus- ja tuotantolaitoksien kontrollin keskittyminen ovat aiheuttaneet sen, että varsinaisten multimiljoneerien lukumäärä on vähäinen ja huomattavan suurien tulojen nauttijoiden ryhmä alituisesti pienenee, mutta pienempiä toisten työstä hyötyvien ja itsenäisten eläjien lukumäärä täytyy olla tavattoman suuren kuin viisikymmentä pros. väestöstä on sellaista, joita tilastoissa ei ole voitu luokitella «tuottaviin työntekijöihin». Selvä on myöskin, että viimemainituista suuri enemmistö on puhtaasti työvoimansa myyvää proletariaattia, jonka lukumäärä eri tutkimuksien mukaisesti on huomattavasti lisääntynyt viimeisten vuosien aikana. Mutta Amerikan yhteiskuntaelämän tutkimuksessa ja sen kehityskulkua tarkastellessa on tarkoin mielessä pidettävä tuo laaja «välikerroksien» ryhmittymä, joka muodostaa poliittisesti sangen tärkeän voimatekijän porvarillisille puolueille ja johon vedoten suurkapitalismi saa «yleisön» myötätuntoa taloudellisia järjestöjä ja niiden taisteluita vastaan. Juuri tätä ryhmittymää tarkoittaa porvarillinen kynänpyörittäjä puhuessaan «yleisöstä» kolmanena tekijänä työn ja pääoman välisessä taistelussa. Ja tältä suurporvari aina saa apua, koska heidän elämänsä mahdollisuudet perustuvat työväenluokan, tuottavien työntekijöiden riistämiselle.

Kirje New Yorkista

Näin lehtien levityskilpailun aikana joka parhaillaan on käynnissä kautta maan, kiintyy ajatus monesti eletyn elämän eri vaiheisiin, ja tuollaisia ajatuksia esille penkomaan on omiaan — viestit, joita saapuu eri rintamilla, monesti sieltä missä ennen on ollut. Tuntee henkilöitä persoonallisesti jne. Joka vaikuttaa mieltä kohottavasti katsellessa yli laajan alueen, missä yhteishyvän eteen ponnistellaan nämä pari kuukautta, huhtik. ja toukokuu, jotka on etupäässä omistettu Toverittaren ja Eteenpäin tunnetuksi tekemiselle ja niiden avulla suurempien raatajajoukkojen vetäminen kommunistisen valistuksen piiriin. Ja samalla kommunistisia oppeja levittämään ryhmien taistelurintamaan.

Alkuvalmisteluista jo huomaa, että saavutukset ei tule olemaan vähäiset. Rintamahan onkin kansainvälinen kautta maailman ja sen mittakaavan mukaan kun tekee havainnon, niin huomaa, että meillä suomalaisillakin on syytä olla mukana, jos emme tahdo olla sellaisia virrassa olevia «roska-paaluja», jotka voiman paineesta kaatuvat virtaveden vietäväksi, kohti tuntemattomia teitä, ilman viitoitettua päämaalia.

Kaikkialla on huomattavissa sama ilmiö. Loipa katseensa itään tai etelään, länteen eli pohjoiseen, että tuo Kolmannen Kansainvälisen lipunkantajajoukko, yhä vaan paisuu ja laajenee, huolimatta siitä vaikka sen rintamaa vastaan hyökätään joka puolelta ja kaikilla keinoin sen etenevää marssia koetetaan pysähdyttää.

Porvarilliset hallitukset kaikissa maissa kansainvälisen pääoman mahdilla on ryhtyneet luomaan rintamavarustuksia tuota joukkoa vastaan, käyttäen sosialidemokratiaa kilpenään tuossa taistelussa, kuten kotimaamme lahtariporvarit — naisia, joita he kutsuvat «naaras leijoniksi», siksi että he olivat oikeuksiensa puolesta taistelevia, pelkäämättömiä työläisiä, osa samaa joukkoa, jonka liikehtimisestä on tässäkin kysymys.

Meillä täällä, kuten siellä Canadassakin, on omasta keskuudestamme nousseet vihollisemme, jotka käyttää kaikki, mitä likaisimmatkin, keinonsa aseinaan toimintaamme vastaan, niin tehottomia kun ne on olleetkin. Entisajan Raivaaja, jota aikoinaan levisi Canadassakin melkoinen määrä, on julkisesti astunut **sosialidemokraatina** pääoman palvelukseen, ilman todellista pääomaa (ottamatta lukuun O. Tokoita ja Moses Hahlia, joista jälkimäinen tunnetaan suurimmalle osalle Vapaudenkin lukijain keskuudessa. He todellakin ovat osottautuneet jonkunlaiseksi uudeksi varastoksi Raivaajan koplakunnalle).

On muuten mielenkiintoista palauttaa mieliin niitä aikoja, jolloin tuo samainen lehti perustettiin ja Canadan toverit olivat siinä hommassa myöskin vankasti mukana. Ja nyt kuitenkin he, samoin kuin kaikki toisetkin, ja yleensä koko luokkataisteluliike on siitä saanut itselleen leppymättömän vihollisen ainakin siksi aikaa, kun tuo rasvattu, yhteisesti koottu omaisuus kuluu loppuun, joka ei ota pitkää aikaa. Vaikka se olikin huomattavan suuri alkujaan, silloin kun

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 37:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapiletteja myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69. Sudbury, Ont.

taakseni koko maata käsittäväkin, onnistuttiin ja epäonnistuttiin, vaan hyvää tarkoittavassa asiassa oltiin kuitenkin mukana, joka työ Canadan tovereille siltä kuuluikin, koska oli yhteisen asian edesauttamisen kysymyksessä.

Sinne perustettiin oma lehti, Työkansa, joka kuoli kuitenkin ja jätti jälkeensä muistoja, jotka vieläkin kummittelevat toverien keskuudessa tavalla taikka toisella.

Sen jälkeen siellä taaskin heräsi oman sanomalehden tarpeellisuus, joka toteutettiin, perustamalla viikkolehti Vapaus, joka ilmestyi yksityisen painossa ensin. Muistan tuon ajan minäkin vallan hyvin, koska olin likeisesti koskettelussa siinä, sikäli kun kykyni edellytti.

Senkin muistan, miten ahdasta oli ajatella ja miettiä, mistä saada rahaa seuraavan kuukauden painokustannuksia ja muita menoja varten. Vaan kaikista sitä silti suoriuduttiin, joskaan ei helposti, sillä painos lehdellä oli pieni ja kirjakauppa joka ei ollut yhdysvaltalaisten lehtiliikkeiden, Työmiehen ja Raivaajan armoilla, ei tuottanut kustellen juuri mitään, varsinkaan suursodan edellisinä vuosina, jolloin teollisuus oli lamaannuksissa. Sotavuosinakin Vapauskin jo pääsi hengittämään vähän helpommin, liike laajeni, lehden tilaajamäärä kasvoi päivä päivältä ja toi uutta rohkeutta katsoa tulevaisuutta paremmilla toiveilla. Olipa jo suunnitelmia oman painon laittamisestakin jne. Vaan kaikki työ mitä oli tehty ja suunniteltu tulevaisuutta varten, lyötiin yhdellä kertaa murskaksi v. 1918 kun tuli hallituksen määräys, jolla kiellettiin eri kansallisuuksiin kuuluvien kirjallisuus lakivastaisena. Sanomalehdet tuomittiin pannaan ja näiden joukossa oli suomalaiseltakin ainoastaan uskonnollinen kirjallisuus oli sallittua. Yhdysvalloista tulevat lehdet lakkautettiin, oltiin ja elettiin kuin pussissa. Vapauden kirjakauppaan, joka oli vuokra huoneustossa, hyökättiin, kuin rosvojen pesään, joku tunti sen jälkeen kun tuo julistus annettiin maailmalle, toimittaja, liikkeenhoitaja ja koko johtokunta vietiin vankilaan, josta kuitenkin päästiin pois kukin 3,000 takauksella ja voitiin liikettä lopettaa, jota tuo välinäytöksen tähden vähän viivähti. Jokaisen jutut vedottuna ne vuoden kuluttua kumoutui ja takaukset kuoletettiin. Vaivaloista se on aina luokkataistelun tie, ja sitä se ainakin on ollut Canadan tovereille ja yksistään tällä alalla, saada pidettyjä tuo vaatimaton viikkolehti käsissään. Hetki sen jälkeen en ole ollut persoonallisesti heidän mukanaan, vaan heidän kuitenkin sen, että eteenpäin elävän mieli, sanotaan. Ja nyt siellä siltä kin on taas sama vaihe noussut haudasta entistä ehompana ja pirteämpänä, julistaen tovereilleen entisestä paremmin Canadan korven raatajille. Muistan joku vuosi sitten kun Vapaudelle myönnettiin tällä Yhdysvalloissa yksi kuukausi «Vapauden levityskuukaudeksi», joka sovittiin keskiuuden tuoksi ajaksi. Tovereilla Canadassa oli siinä kaksi tukea ulkoapäin lehdelleen — ei muusta tilaajista ja lehden kannattajajoukkoa, jota Vapauden silloinen ohjelmassa kipeästi puuttui, koska heikkoon runkoon lyödyt arvet eivät olleet vähäiseksi vielä parantuneet. Ja samalla oli heillä työ tällä jolle he monasti ennen olivat omansa ojentaneet. Vaan miten kävi? Ensimäisen kahden viikon aikana, tuona Vapauden levityskuukautena, vastattiin täältä yhdellä puolen vuoden tilauksella. Toisella kahdella viikolla taisi tulla vähän enemmän, mitäs me tähän sanomme? Pannaanpa hetkeksi käsi sydämelle ja mietitään, senkö verran me olimme vain tovereille velkaa, niistä lukemattomista uhrauksista joita siltä puolen on ja vieläkin jatkuvasti osotetaan tämän puolen lehtiliikkeiden tukemiseksi. Mikään järjestömme orgaani ei ole korostanut kehottavaa ääntä tuon vielä lapsipuolen asemassa olevan lehden tukemiseksi, joka ilmestyy maassa, joka on pinta-alaltaan paljon suurempi Yhdysvaltoja ja maan äärestä toiseen saapuessa on seitsemänkin päivän vanha, ennenkuin saapuu tilaajan luettavaksi. Siitäpä johtuukin, että on lukutupamme ilman Vapaus-lehteä, useammat ainakin. Yhteiset ruokalamme jne., puhumattakaan muista yksityisistä tovereista.

Tiedämme kuitenkin, että Canada on nousevan kapitalismin kehto, jota on kansainvälinen pääoma raivaamassa ja tuon työn suorittamiseen parhaillaan hankkii ulkoa 10 tuhansia orjia eri maista. Ja siksi sen portit onkin revästy auki ilman rajoitusta uusille tulokkaille, joita saapuukin ja tuhansittain jokainen kuukausi ja joista on ja tulee olemaan huomattava osa suomalaisia, jotka eivät ainakaan ole yliopistoista lähteneitä. Uusiin oloihin ja tapoihin tottumattomina he joutuvat turvautumaan täällä oleviin, etsien apua ja selvitystä havainnoilleen ja mitä me heille silloin tarjoamme, kun emme ole mitään valmistanutkaan siltä varalta. Meillä on tosin touhuttu, toimittu ja pantu suuria asioita menemään eteenpäin, vaan yhden tärkeimmistä me olemme painneet villasella, jos sanomme, että joku orjuutettu alusmaa, on häpeäksi itsestään ylpeilevälle valtakunnalle, niin kyllä tämä on ainakin sitä meille, Amerikan suomalaisille ja vieläpä elinvoimaiselle kommunistiselle järjestölle.

On helppo hankkia täältä joitain satoja tilaajia Vapaudelle jos vain tämä asia otetaan osastojen agitatsioonikomiteoissa siltä kannalta ja vähänkin lainataan tälle järjestön korkeimman orgaanin taholta kehoittavaa huomiota. Ja muistahan ei olekaan kysymys. Miksi emme seiso rintamassa siellä missä se on murtumassa ja missä miestä tarvitaan.

Toveri tervehdyksellä,

P. H. Toivonen.

P. S. — Olisi hyvä jos kaikki toisetkin tämän maan puoluelehdet ottaisivat tämän palstoilleen. — Sama.

Sault Ste. Marien uutisia

Täällä näyttää vallitsevan kuolon hiljaisuus. Ei ole näkynyt minkäänlaista kirjotusta pitkiin aikoihin. On kai se valittu sanomalehtikirjeenvaihtajakin, mutta hänen kai on jäätynyt muste kynään, eikä ihme olekaan, on ne olleetkin kokolailla kylmät ilmat. Työttömyys on irvistellyt monelle jo pitemmän aikaa ja näyttää aina vain paisuvan, kun metsistä pääsee miehet vapaaksi, sillä heitä ei taas tarvita muutamaan kuukauteen. Ainoastaan pieni osa saa työtä, joten suuren enemmistön on koetettava saada työtä muualta, joka näyttää kuitenkin tällä kertaa mahdottomalta. Uusia tulokkaita saapuu joka päivä. Aina Europasta asti tänne haalitaan työläisiä ja sillä keinoin saadaan tänne joukot ponnistelemaan elämän ja kuoleman välillä, siksi pitää sanoa, koska kuulee sanottavan, että ei ole millä ruoka-ateriān ostaisi, sellaista se on täällä kultaisessa Amerikassa, johon asemaan joutuu monet toverit, jotka ovat tänne tulleet hyvissä toiveissa. Lopuksi siitä voi johtua vaikka kuinkakin vakavat seuraukset.

Muuten tämä Soo alkaa kehittyä sellaisissakin suhteissa, kuin salakapakoimisessa, niitä on joka käänteessä. Sitten siihen lisäksi kaikenlaisia sivupisneksiä. Aina illan hämärässä on sellaista hommaa tällä suomalaisella seudulla, että ei tiedä koska saa nyrkin tai piiripullon kalloonsa. Naisväkeä he eivät kehtaa aseilla ahdistaa, mutta toisinaan niitäkin käytävältä pois pykitaan. Oikein pitäjsi olla vakituinen mies järjestystä pitämässä, mutta sitä täällä ei näe useinkaan, vaikka olisi hyvään tarpeeseen. Joskus sentään käyvät, koska on sattunut niinkin, että on ollut toistakymmentäkin suomalaista kaupungin sydämessä päätään selvittämässä yhden vuorokauden aikana. Silloin sitä ollaankin vasta oikein puoluemiehiä ja tietoisia työväen liikkeessä, kun kaikki kurssit suoritetaan.

Suomesta on myös tullut paljon kansalaisia tällekin perukalle. Viimeisen vuoden aikana on sieltä tullut tovereita sellaisia, joille on työväenliike suuresta merkityksestä ja pyrkivät myös täälläkin siihen joukkoon, joka ajaa rehellistä kansainvälistä työväenliikettä, ollen osa siitä joukosta, joka kerran tulee luomaan uuden yhteiskunnan, mutta sieltä myös on tullut sadottain sellaisia henkilöitä, jotka ovat valmiit menemään aina mihin heitä kuletetaan, kaikenlaisiin seuroihin ja kirkkokuntiin asti. Sitten sieltä tulee henkilöitä, jotka eivät kehtaa itseäänsä näyttää rehellisille työläisille. En tiedä olisiko he niitä isänmaan valkaisijoita, vai vaivaako heitä pelko, että täällä joutuu niiden Suomesta tulleiden punikkien kanssa vastakkain. Tänne saapui huhtikuun 12 päivä eräs mies nimeltä Uuno Wettenniemi. Hänellä oli jonkinlainen todistus ja siinä Pomarkun työv. yhdistyksen leima, joka on valheellinen. Hän tunnetaan valkaisijaksi. Hän on matkustanut Soohon ja sieltä Algoman linjalle. Tulossa on Frans Isoviita ja Jussi Tammela. He saapuvat tänne Canadaan näinä päivinä. Nämä henkilöt ovat kotoisin Pomarkusta, arvoltaan isänmaan puhdistajia. Tiedätte siis mihin luokkaan he kuuluvat, niin ainakin luulen minä.

Öniär.

Eri paikkakunnilta

COLEMAN—BLAIRMORE, ALTA.

Viime kuun 24 päivä loukkaantui täällä McGilver kaivoksessa toveri Hugo Raivio. Hänet oli työnjohtaja määrännyt ottamaan alas löysää kattokiveä, johon hän oli ryhtynyt, irrottaen kannatuspaalun ja yrittäen poistua mahdollisimman nopeasti, mutta ei kuitenkaan kerinnyt siirtymään kyllin nopeasti, joten vieremä saavutti hänet sillä seurauksella, että häneltä katkesi vasen käsi ja jalka, sekä saaden pienempiä vammoja päähänsä. Hänen paranemisestaan on kuitenkin hyvät toiveet, mutta ottaa pitemmän aikaa ennenkuin hän on uudestaan työkykyinen. Muuten mitä olen kuullut kerrottavan mainitusta kaivoksesta, on se hyvin mallikelpoinen nykyajan orjaluola. Orjapiiskurit kuuluvat toimittavan tehtävänsä erinomaisen täydellisesti, jota osaltaan todistaa sekin, että maaliskuun viimeisellä viikolla (joka oli viimeinen työviikko ennenkuin hiilenkaivajain 18:sta piirin lakko alkoi) loukkaantui mainitussa kaivannossa mies melkein joka työvuorolla.

Ukrainialaiset esittivät konsertin täällä Blairmoren liikkuvakuvateatterissa viime kuun 30 päivä. Konsertti oli hyvin onnistunut työläistaiteen kannalta katsottuna. Se oli hyvin harjoteltu, varmaa esityksensä nähden. Ainoastaan siltä puuttui se teeskennelty hienous, joka on niin yleistä kaikille porvariston esityksille ja jonka puute juuri antoikin konsertille ihailtavan työläistaiteen leiman.

Vaikka täällä ei englanninkielinen väestö annakaan paljon huomiota todellisille työväen pyrkimyksille (olletikaan ulkomaalaisen työväestön pyrkimyksille), niin siitä huolimatta oli haali ääriään myöten täynnä. Jotkut englanninkielisistä näyttivät hyvin ylimielisiltä, mutta ottaa kai aikaa ennenkuin tämän paikkakunnan englanninkielinen väestö kykenee pienemmässäkään määrässä jäljittelemään vieraskielisten toimintaa.

Tämän kuun 1 päivä alkoi U. M. W. of A. 18:ta piirin hiilenkaivajain lakko, jonka ennustetaan kestävän pitemmän aikaa. Hiilenkaivajat vaativat uutta sopimusta kolmeksi vuodeksi joillakin korjauksilla, jotka olisi aiheuttaneet pienen palkankorotuksen. Kaivosten omistajat tarjoavat yhden vuoden sopimusta ja $1.17 alennusta päiväpalkkaan. Nyt on kuitenkin tähän mennessä miesten peruuttamaton vaatimus kolmen vuoden sopimus entisillä ehdoilla.

Kaivoksien omistajat ovat koettaneet jo pitkin talvea harjottaa propagandaa porvarillisen sanomalehdistön välityksellä, että jos hiilenkaivajain palkka laskettaisiin heidän ehdottamalleen tasolle, niin kykenisivät he siinä tapauksessa kilpailemaan Ontarion hiilimarkkinoista yhdysvaltalaisten hiiliparoonien kanssa, josta olisi seurauksena, että he voisivat pitää kaivantonsa säännöllisesti käynnissä. Joku aina työläisistä usko isäntiensä jutut, mutta tuo petosyritys ei ole ottanut kantaakseen hedelmiä kaivostyöläisten keskuudessa tällä kertaa, sillä mitä hyötyä voi olla hiilenkaivajille siitä, että toinen kapitalistiryhmä valloittaa toisen ryhmän markkina-alueen. Jos tällaisella tempulla voitaisikin jollain alueella saada tuotanto vilkastumaan, niin lamaannuttaisi se tuotannon toisella alueella ja työläiset joutuisivat siirtymään sinne missä tuotanto on vilkastunut, josta taas seurauksena olisi lyhennetty työaika pienennetyllä palkalla, joten työläisten hyöty tästä tempusta kuivuisi siihen. Yksi kaivosten omistajain ryhmä kuitenkin hyötyisi toisen ryhmän kustannuksella.

Kapitalistille aina ominaista kaikissa työtaisteluissa on yleisön hyvinvoinnin silmällä pitäminen. Eihän kapitalistit vielä koskaan ole vaatineet palkkain alennusta muuten kuin sen vuoksi, ettei suuri yleisö joutuisi elämään kurjaa elämää korkeiden hintojen vuoksi, joita he, kapitalistit, ovat pakoitetut kiskomaan liian korkeitten palkkojen takia. Niinpä onkin porvarilehdissä pidetty yllä juttua tämän piirin hiilenkaivajain korkeista palkoista erikoisen hyvällä huolella.

One Big Union Bulletiinin mukaan kaksi union virkailijaa Geo. L. Merceard ja H. B. Thallson kulkiessaan Winnipegin kautta Albertaan (jotka luullakseni ovat kansainvälisen järjestön virkailijoita, jos he ovat union virkailijoita ollenkaan, niin uskomattomalta tuntuu heidän juttunsa), ovat kertoneet hiilenkaivajain palkan keskimäärän olleen viime vuoden aikana $1,866, joka on häikäilemätöntä kaivosten omistajain propagandan avustamista työväen johtajain taholta. Niinkuin ennemmin mainitsin on porvaristo aina palkkain alennuksen kannalla, muka suuren yleisön asemaa silmällä pitäen. Kapitalisti aina ja kaikkialla yrittää käyttää yleistä mielipidettä hyväkseen, niin miksi pitää työväen johtajain avustaa porvareita tuon yleisen mielipiteen kasvattamisessa työläisiä vastaan.

Mainittu lehti ei kuitenkaan tiedä kenelle tuo juttu on kerrottu ja huomauttaa, että tiedot kaivosalueelta kertovat aivan toista. Ja voipa sanoa, että jos tilanteesta otetaan oikea selvyys, niin ei työläisten elintaso ole ollenkaan loistava näillä hiilialueilla, mutta täytyyhän päiväpalkka olla jossain määrin korkea, koska työläisten täytyy säilyttää henkensä ja työkykynsä työajan ollessa vain noin kolmas osa vuodesta. On vaikea ymmärtää miksi mainittu lehti pitää velvollisuutenaan julkaista tuollaisia kadulta löytämiään juttuja, olisiko tarkotus maksaa vanhoja kalavelkoja.

Tämä lakko on myöskin siinä omituinen, että jos ei työläiset olisi lakkoutuneet, niin olisi kaivokset suljettu omistajain taholta kuitenkin. Siitä johtuukin kai, että kaivosten omistajain edustajat ovat myöskin koettaneet kehua tämän piirijärjestön voimakkuutta. Siinä siis heijastaa se työläisten ihmeitä tekevä taloudellinen voima aivan silmiä häikäisevästi. Tämä puoli asiasta sietäisi taas tulla laajemmin selostettua, mutta se ei sovi tämän kirjotuksen puitteisiin.

Pöpöjä myöskin ovat nähneet, kuulleet tai uneksineet porvarilehtien kirjeenvaihtajat, sillä he ovat kertoneet lehdilleen että lakkoalueella liikkuu IWW:n agitaattoreita, johon piirin presidentti Sherman on kiiruhtanut selostamaan, ettei näistä (olemattomista) agitaattoreista tule olemaan lakkolaisille suurempaa häiriötä.

CPR. on ilmottanut heillä olevan kivihiiltä varastossa 6 kuukaudeksi ja CNR 12 kuukaudeksi, joten ei näytä hiilen puutetta olevan odotettavissa. Lakko on kuitenkin saanut U.M.W. of A. kansainvälisen järjestön hyväksymisen ja lakkolaisille on luvattu mahdollisimman suurta aineellista avustusta, joten lakkolaiset uskovat kykenevänsä taistelemaan vaatimuksensa läpi, vaikka lakko muodostuisikin pitempiaikaiseksi. — E. W.

BURRITT, ONT.

Osastomme kokous oli t.k. kuudes päivä. Jäseneksi osastoomme liittyi Kalle Ruuti, jolle annettiin väliaikainen toveriluotto siksi kun tulee Suomesta todistus siitä, millä tavalla hän on suhtautunut työläisiin siellä. Päätettiin antaa vielä muistutus niille suomalaisille, jotka tulivat vanhasta maasta viime tammikuussa tälle perukalle, että tulkaapa osastomme kokoukseen ja liittykää jäseneksi jos kerran olette rehellisiä työläisiä. Osastomme kokous on toukokuun neljäs päivä. Jos ette silloin tule, niin me julkaisemme teidän nimenne, että tulette tunnetuksi kaikille työläistovereille. Teidän ei tarvitse ajatella, että te olisitte muka niin suuria pääoman omistajia, että ei teidän muka sovi työväenjärjestöön kuulua, kun kerta olette pakotetut raatamaan kahden dollarin päiväpalkalla, jota ei moni tee, jos ei ole pakko. Mehän työläiset koetamme taistella tuollaisia työnriistäjiä vastaan, kun sekin joka teitä on tämän talven riistänyt. Työväen joukkoliikettä ei tarvitse kenenkään peljätä, sillä se yrittää vapauttaa koko maailman työväenluokan siitä kapitalistisesta sorrosta, mikä sen hartioilla niin raskaana painaa.

Päätettiin myös viettää vappujuhlaa ja kukapa olisi pois tästä kansainvälisestä juhlasta, sillä toukokuun ensimäinen päivä on suurin juhlapäivä, lukuunottamatta Venäjän suuria vallankumousjuhlia, jonka tapaisia me emme tohdi vielä ajatellakaan.

Kokouksessa ollut.

VERMILLION RIVER, ONT.

Syntyväisyys ei laske tällä perukalla. T.k. 6 p:nä 1924 perustettiin voimistelu- ja urheiluseura W. P. osaston alaosastoksi ja nimeksi annoimme sille «Voima» (ilman mustamekon höpinöitä).

W. P. O. huvitoimikunta päätti laittaa pystyyn rusetti- ja kori-iltaman t.k. 19 p:nä. Silloin tulee sitten koitos niistä kahdesta päsketistä (naisten ja miesten) kumpi on parempi.

Meinasin unohtaa koko vappujuhlan, joka päätettiin pitää ihan vapunpäivänä, jossa on henkistä ohjelmaa ja näytöskappale «Kehityksen tiellä». Muistakaapa nyt, toverit, harjotella roolinne ja voimisteluseura jalkatemppunne.

Raportteri.

VICTORIA MINE, ONT.

Hilda Tuori vastaa Olga Korpisen haasteeseen $1. ja haastaa Mrs. T. Heikkilän Mond Mine, Ont., Mrs. A. Hillin ja Mrs. Helvi Järven Worthington, Ont., Mrs. Lisie Kautiaisen Beaver Lake, Mrs. Katri Laineen Victoria Mine, Ont. ja Mrs. Senja Järvis, Toronto, Ont. Kunkin $1.

T. Tuori lahjoittaa $2. Karjalan ilmalaivarahastoon ja haastaa Matti Mannisen, Otto Järven, John Järven ja Mr. Lindgrenin Worthington, Ont., ja Ossi Korpivaaran Torontosta.

WORTHINGTON, ONT.

Karjalan ilmalaivarahastoon lahjottaa Armas Anderson Selim Kolarin haasteeseen $1.00 ja haastaa Sam Hietikon, Cristian Wiidan, Herman Peltoniemen, Esa Peltoniemen Worthingtonista, jokaisen $1.

NICKELTON, ONT.

Lyyli Kauppinen vastaa Tilda Santalan haasteeseen $1. ja haastaa Aino Hillmanin Nickelton, Ont. Anna Kilpisen Worthington, Ont. ja Ellen Mäen Creighton Mine, Ont.

«Matkan varrelta»

Koska Canadan suomalaisista suuri osa pyrkii siirtymään Yhdysvaltain puolelle työnetsintään ja koska monellakin on hyvin pintapuoliset tiedot ja useasti aivan harhaan johtavat käsitykset kulloinkin täällä vallitsevista tilanteista, työsuhteista palkoisa y.m., niin ajattelin sanoa jonkun sanan näistä seikoista havaintojeni perusteella joita olen ollut tilaisuudessa tekemään kuluneen talven aikana keskivaltioissa.

Ensimäinen pysähdyspaikkani oli Minneapolis, Minn. Heti ensi silmäyksellä huomaa, että on tekemisissä suurkaupungin elämän kanssa ja Minneapolis onkin suurimpia viljan käsittely paikkoja keskivaltioissa. Vuoden 1920 tilastojen mukaan oli asukasluku Minneapolissa 380,582 ja St. Paulissa 234,698, joka todennäköisesti tällä kertaa on paljon suurempi kummassakin kaupungissa. Suomalaisia asustaa Minneapolissa kuuloni mukaan noin 4,000 henkeä. W. P. osasto on olemassa, johon kuuluu noin 150 jäsentä vähän verrattain suureen suomalaiseen asutukseen verrattuna. Muuten toiminta on vilkasta ja eteenpäin menevää ja onkin heidän käytettävänä hyviä toimintavälineitä, muhkea talo y.m. Suomalaiset, joihin tutustuin, näyttivät olevan paremmin voipia, eikä ihmekään, sillä suurin osa ovat kai ammattityön tekijöitä saaden parempaa palkkaa kuin tavallinen sekatyöläinen. Työttömyyttä kuitenkin ilmeni osittain heidänkin keskuudessaan, mutta itse varsinainen työläisjoukko, ammatittomat työläiset olivat jokseenkin kaikki työttömiä ja heitä parveili sadottain ja tuhansittain paikan välitystoimistojen ympärillä, joista kuitenkaan ei ollut töitä saatavana, ja jos johonkin olikin hiukan vientiä, niin kyytikulkujen etukäteen suorittaminen oli heille mahdoton, jota ehdottomasti vaaditaan. Kurjuus ja puute oli heidän keskuudessaan suuri. Sen tulin näkemään sen kahden kuukauden ajalla, jonka toimialani vuoksi olin heidän kanssaan jokapäiväisessä kosketuksessa. Sen kurjuuden määrää ja viheliäisyyttä ei voi täysin ymmärtää se, joka vain sivumennen näkee tahi kuulee näistä yhteiskunnan hylkimistä. Yksi huomattava ilmiö tässä joukossa on se, että suuri osa on juuri niitä, jotka vielä vähän aikaa sitten juhlallisesti julistettiin maan parhaimmistoksi, isänmaan ja sivisyksen puolustajiksi. Nyt isänmaa ja sivistys toistaiseksi ei satu heitä tarvitsemaan, saavat tulla toimeen kuinka parhaaksi näkevät.

Usea onkin jo heistä tullut näkemään, etteivät he taistelleetkaan sivistyksen ja isänmaan puolesta, vaan kapitalistiluokan riistoetujen puolesta vuodattivat vertaan Europan tappotantereilla, ja palkakseen saivat he ruhjottuja ruumiita, nälkää, alastomuutta, häväistystä ja pilkkaa, rajatonta kurjuutta ja alennustilaa. Se on sitä yhteiskunnan alinta joukkoa pohjamutaa joka kylläkin tuntee alennustilansa, mutta ei kuitenkaan voi täysin tajuta sen aiheuttajaa, että joukkona nousisi niitä olevia oloja muuttamaan, jotka on heidän alennustilansa synnyttänyt.

Tätä joukkoa on kaikissa suuremmissa teollisuuskeskuksissa ja kaupungeissa ja nälkä ja kurjuus ajavat heitä tekoihin, jotka yhä enemmän painavat heitä ja koko työväenluokkaa alennustilaan ja lisää heidän lukuaan alinomaan. Ja kapitalistiluokka osaa käyttää tätä joukkoa työväestöä itseään vastaan tuhotakseen jo olevat työväenjärjestöt ja heidän taistelunsa.

Verrattain vähän, jos ollenkaan, ovat tämän maan työväenjärjestöt lainanneet huomiotaan tälle tärkeälle seikalle, heidän järjestämisekseen ja valistamisekseen. Ainoa joka on myöskin tämän seikan ottanut huomioon on Workerspuolue. Se pyrkii järjestämään myöskin työttömät työläiset ja tekee kaikkensa niiden huomion kohdistamiseksi olevia oloja vastaan, osoittaa kapitalistisen järjestelmän, kelvottomuuden ja sen rikollisuuden ja että työväenluokka on kykenevä suorittamaan sille kuuluvan tehtävän, joka on köyhälistön vallankumous.

A. S.

Yhtä ja toista Venäjältä

Kommunistien toiminnasta puolueeseen kuulumattomissa järjestöissä ja laitoksissa on Kominterin antanut ohjeita: Voidakseen vaikuttaa puolueettomiin työväenjoukkoihin on oltava toimessa niiden järjestöissä, työväen ja talonpoikain yhdistyksissä, osuuskunnissa, urheilu-, sivistys- y.m. seuroissa, kaupunginvaltuustoissa, kunnallistoimistoissa ja parlamenteissa. Samaan laitokseen kuuluvain on muodostettava kommunistiryhmä, joka on asianomaisten puolue-elimen johdon alainen, saa siltä ohjeensa, noudattaa niitä tarkoin, valmistaa huolellisesti asiat ja tiedottaa sille työstään. Johto on oikeutettu lähettämään ryhmiin edustajiaan ja kutsumaan ryhmän jäseniä pois toimestaan selvittäen ryhmälle syynsä. Ehdokkaat luottamustoimiin asetetaan ylemmän johdon kanssa neuvotellen. Ryhmän sisäiseen elämään ja juoksevaan työhön ei puoluejohto sekaannu, ryhmän on osotettava siinä itsenäistä alote- ja toimikykyä. Erimielisyyden sattuessa on asia ryhmän edessä huolellisesti käsiteltävä. Poliittisesti merkitsevät kysymykset käsitellään puoluejohdon edustajain läsnäollen. Jossain työväenjärjestössä tai laitoksessa esille tuleva asia on edeltäpäin käsiteltävä ryhmän kokouksessa tai toimikunnassa. Ryhmän jäsenten on esiinnyttävä ja äänestettävä yhtenäisesti. Tätä sääntöä rikkovat on saatettava kurinpidolliseen vastuuseen.

Inkeriläisiä pakolaisia ja Suomeen narratuita on nykyisin noin 6,000. Niitä koettavat lahtariainekset kaikin voimin muokata itselleen nöyriksi kätyreiksi. Toimintaa johtaa syksyllä 1922 perustettu «Inkerin Liitto», joka sijottelee inkeriläistä nuorisoa «valkoisiin» laitoksiin oppiin, muokkaa niitä kursseilla sekä lähettää Inkeriin tekemään vastakumouksellista työtä. Samaan aikaan kouluuntuu Inkerissä kotona oleva talonpoikaisnuoriso nuorisoseuroissa seminaareissa, puolueneuvosto- y.m. kouluissa, maamiesseuroissa — sekä koko elpyvän elämän vaikutuksesta — neuvostovallalle myötätuntoiseksi uuden elämän rakentajaksi. Suomesta sinne tulevat, jos ovat pientalonpoikaisia eikä ihan auttamattomasti pimitettäviä, vedetään mukaan yhteiseen toimintaan. Vuosi vuodelta käy «valkoisten» puuhailu yhä toivottomammaksi.

SIPERIAN SYRJÄSEUTUJEN TUTKIMINEN.

Tiedeakatemian retkikunta palanut tutkimusmatkaltaan

Moskovan Pravdan mukaan on Pietariin palanut Siperiasta Korotkovin retkikunta, jonka tiedeakatemia järjesti viime toukokuussa. Retkikunta on kulkenut 3,000 virstaa ja tutkinut Akan- ja Purujokien aluetta 900 virstan pituudelta. Retkikunta kulki ennen tuntemattomia seutuja. Purunalueella tavattiin tuntematon heimo, joka luetaan samojeedeihin, mutta joka osoittautui aivan itsenäiseksi kansaksi, jota samojeedit kutsuvat nimeltä neshan, s.o. metsäkansa. Heimo puhuu samojeedien kieltä, mutta on sillä omakin kieli, jota kukaan ei ole vielä tutkinut.

Loppukin Kapuskasingia palanut

Kapuskasing, Ont. — Kapuskasingista jälellä oleva vanha kaupungin osa, jota kutsutaan Stewartvilleksi, on joutunut kokonaan tulen tuhoksi. Vahingon arvellaan nousevan ainakin kahteen sataan tuhanteen dollariin. Tulen alkusyytä ei tunneta.

Tämä kaupunki on jo ennenkin joutunut samanlaisen tuhon osaksi. Se osa kaupunkia, joka säästyi ensimäiseltä tulipalolta, makaa nyt porolājänä.

Vappu-Iltama

LAUANTAINA, 3 PÄIVÄ TOUKOKUUTA

Salmon Armissa

—— jossa esitetään ——

"Punaiset kahleet"

Vallankumouksellinen näytelmä 2:dessa näytöksessä.

Pilettien hinta ainoastaan 50 senttiä.

Katsokaa mitä uutistenkirjottaja sanoo kappaleesta.

Siis joukolla katsomaan!

Salmon Armin Huvitoimik.

Farmi myytävänä

Sijaitsee Ware townshipissä, neljä mailia Kaministikwian asemalta Dock River tietä. Pinta-ala on 160 eekkeriä. Hyvät rakennukset, asuinhuone, kooltaan 26x26, paana 30x60, sauna, kellari, paja, jäähuone, autotalli, kanahuone, hyvä kaivo ja heinälatoja. Heiniä tulee riittävästi parille hevoselle ja neljälle lehmälle. Myöskin omistan toisen farmin Forbes townshipissä. Myyn kumman hyvänsä kun en voi molempia asua pitkän välimatkan vuoksi.

Hinnasta sovimme ostajan kanssa, sillä vaatimukseni on siksi alhainen etten viitsi sitä lehdessä ilmottaa.

Käykää katsomassa eli tiedustelkaa osotteella

ANTTI LAMPAINEN

Box 13 Kaministikwia, Ont.

Farmi myytävänä

Maatalo, hyvät rakennukset päällä, myydään nyt heti, paikkakunnalta poismuuton takia. Koulu lähellä. Kysykää:

E. MÄKELÄ

Kaministiqvia Ont. Box 43

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post money ordereissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Hyvä valikoima fountainkynijä Vapauden konttorissa.

Suomalainen suutariliike tekee kaikkia ammattiin kuuluvaa työtä. Vanhat kengät korjataan, käyttäen hyviä tarpeita. Hinnat kohtuulliset. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 118.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort Williamin, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

8 huoneinen talo myytävänä, 13 Poplar St., Copper Cliff. Puhelin 24.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Maalausta ja seinäpaperien laittoa otan vastaan kohtuhinnoilla. L. Vuori, 316 Bay St., Port Arthur, Ont. — Puhelin 2772.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave. Port Arthur.

Hierontaa sähkön kanssa, Mrs. Hamlin, 246 Pearl St. Port Arthur.

Hierontaa annetaan kotona ja kodeissa, 226 Secord St., Port Arthur, puhelin 1615. — H. Salo.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Heikkinen, ottaa vastaan potilaita 80—4th Ave. Box 715, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

KIRKLAND LAKE, ONT.

Rob Lindforssin sauna avoinna joka lauantai kello 1:destä 12:sta yöllä.

Myytävänä

hiljan poikineita lypsylehmiä halvalla.

August Ojanperän farmilla, Whitefish, Ont.

TILATKAA VAPAUS!

Sudburysta

Ompeluseuran varsinainen kokous pidetään maanantai iltana. Alkaa kello 8.

Vapauden johtokunnan kokous pidetään Vapauden konttorissa maanantaina t.k. 28 p., alkaen kello 8 illalla.

Lasten sunnuntaikoulua tullaan vastedes pitämään lauantaina iltapäivisin, alkaen kello 4. Toivotaan, että lapset tulevat mukautumaan tähän uuteen asiain järjestykseen ja saapuvat ajallaan kouluun. Lauantaina t.k. 19 p. tulee lasten saapua kouluun edellämainitulla ajalla.

Voimisteluseuran yleinen kokous pidetään Liberty-haalilla sunnuntaina. Kokouksessa tulee esille paljon tärkeitä asioita, joten jokaisen jäsenen tulee ehdottomasti saapua niistä keskustelemaan ja päättämään. Alkaa klo 1 ip.

Lahjotuksia Karjalan ilmalaivarahastoon. August Niemi vastaa I. Männistön haasteeseen lahjottamalla dollarin ja haastaa dollarista K. Lehdon Sudburyssa ja O. W. Hytösen Torontossa, Ont. — Tonttila ja Manninen Frood Minelta, vastaavat Aug. Kanniston haast. lahjottamalla kaksi dollaria ja haastavat Otto Järven, Niilo Niemen, Matti Mannisen ja Mike Hillin Worthingtonissa, Kalle Kuukkosen, Matti Heikkilän ja Jussi Nikkisen Mondissa ja John Luukon Creightossa.

Poliisin vastustamisesta tuomittiin Conrad Melentovich niminen mies kolmen kuukauden vankeusrangaistukseen poliisioikeudessa muutama päivä sitten. Poliisin kertoman mukaan oli Conrad potkaissut häntä monta kertaa, kun hän kuljetti miestä ristikkojen taakse.

Sudburyn tullikonttorissa kerättiin t.k. ensimäiseen päivään päättyneen kahdentoista kuukauden ajalla tulleina ja myyntiveroina kaikkiaan $352,471.36, verrattuna $284,107.04 edellisen kahdentoista kuukauden ajalla.

Juopumisesta syytettyjen miesten joukossa oli poliisioikeudessa pari päivää sitten eräs nainenkin, jonka poliisi oli juovuksissa kadulla nähnyt erään miehen kanssa. Nainen kielsi syyllisyytensä ja hänen juttunsa lykättiin seuraavaan päivään, mutta nainen antoi viranomaisille vaaditun takauksen, eikä saapunutkaan seuraavana päivänä vastaamaan syytökseen. Hänellä oli vangittaessa 72 dollaria rahaa. Hän sanoi miehensä työskentelevän Murray-kaivoksella. Hänen kaverinsa, Joe Gougeon, oli sitävastoin aivan «rikki» ja joutuu viettämään kaksikymmentä päivää vankilassa.

Canada Creosoting yhtiö alkoi ottamaan miehiä työhön Copper Cliffin tien varrella sijaitsevalle ratapölkkyjen tervauslaitokselle keskiviikkona ja työt alettiin samana päivänä. Miehiä on varmaankin ollut tarjolla tarpeeksi, koska niiden puutteesta ei ole mitään hiiskuttu. Työ, jota tällä laitoksella työskentelevät työläiset joutuvat tekemään, on niin raskasta, että vain kaikkein voimakkaimmat kykenevät sitä pitemmän aikaa tekemään. Laitoksen johtaja ilmottaa, että laitos tulee olemaan käynnissä suuremman osan kesästä yhdellä ja puolella kymmentuntisella työvuorolla. Tämä epäilemättä tarkottaa, että sillä tullaan tekemään viisitoista tuntia vuorokaudessa. Hän ei selitä tulevatko työläiset puskemaan viisitoistatuntisia työpäiviä, vai tullaanko toisilla teettämään kymmentuntisia ja toisilla viisituntisia työpäiviä? Tästä arvatenkin saadaan piakkoin jonkunlainen selvyys, mutta jos tällä laitoksella raatavat työläiset kuulujsivat johonkin järjestöön ja yhdessä tuumin pakottaisivat yhtiön ottamaan käytäntöön kahdeksatuntisen työpäivän, niin ei sivullistenkaan tarvitsisi vaivata päätään tuollaisten lausuntojen takia, vaan kaikki tietäisivät, että siellä on kahdeksatuntinen työpäivä.

VAI ON SE MARGARIINI PAREMPAA KUIN VOI?

Kuten tässäkin lehdessä aikoinaan mainittiin päätti Canadan parlamentti äskettäin hyväksymällään lailla kieltää oleo- (eläinrasvoista valmistetun) margariinin kauppaamisen viime maaliskuun 1 p. alkaen. Täkäläinen «The Sudbury Star»-lehti on alkanut puutavaraparoonien asiamiehenä taistelun mainittua lakia vastaan. Lehti on kerännyt kymmeneltä—eri puutavaraliikkeeltä lausuntoja asiasta, joissa sanotaan:

1) että oleomargariini on parempaa kuin se voi, jota he ovat kämpilleen ostaneet. Tietysti se on parempaa, kun kämpille on ostettu kaikkein huonointa ja pilaantunutta voita.

2) Että margariini on halvempaa kuin voi. Luonnollisestikin. Ja siitähän se kenkä puristaa. Halvempi on aina puutavaraparooneille parempaa. Ihme etteivät he itse syö margariinia, kun se kerran on parempaa kuin voi?

3) Paras lopuksi. Että miehet kämpillä syövät mieluummin margariinia, kuin voita ja että he eivät ole valittaneet margariinin huonoudesta. Pistäkääpä tämä hampaankoloon kämppätyöläiset. Jätkä.

Kauppalamme asukasluvun ilmotetaan olevan korkeamman kuin koskaan ennen. Juuri jukaistuista numeroista selviää, että kylämme asukasluku lisääntyi viime vuoden ajalla 1067 hengellä, ollen nyt 9565. Vuonna 1921 oli se 9098, eli noin neljäsataa korkeampi kuin vuonna 1920. Vuoteen 1923 mennessä laski se kuitenkin 8498:saan. Asukasluvun kohoamisen on etupäässä aiheuttanut British American Nickel-yhtiön kaivoksen ja Nickeltonissa sijaitsevan sulimon käyntiinpano, sillä suuri osa niissä työskentelevistä työläisistä asuu Sudburyssa. Kuluvan vuoden kuluessa ennustetaan asukasluvun kohoavan yli 10,000. Nykyisestä asukasluvusta 5096 on 21 vuotta täyttäneitä, lisäys viime vuoteen verraten 885.

Kananmunat halpoja. Parhaita, juurimunittuja kananmunia saa nykyään Sudburyssa kolmellakymmenellä viidellä sentillä tusinan ja huonompia munia saa ostaa kahdellakymmenelläkahdeksalla sentillä Kananmunat eivät ole olleet pääsiäisen aikaan näin halpoja Sudburyssa moneen vuoteen.

VOIMISTELIJAIN ILTAMA

on Liberty haalilla tänä iltana. Tilaisuudessa esitetään harvinaisen arvokas ohjelma, jossa on: puhe, lausuntoa, laulua ja voimisteluesityksiä voimistelu- ja urheiluseura «Kisan» jäseniltä. Ohjelman loputtua tanssitaan hyvällä soitolla. Alkaa täsmälleen kello 8.30. Tervetuloa voimistelijain iltamaan.

Ohjelmakokous pidetään osastomme talolla sunnuntaina. Ohjelma on hyvin arvokas ja monipuolinen. Äänenkannattajamme «Proletaarin Nyrkki» ilmestyy tilaisuudessa ja ohjelman suorituksen jälkeen tanssitaan piirileikkiä. Tilaisuudessa myydään juhlamerkkejä kahdellakymmenelläviidellä sentillä kappale. Näiden merkkien myynnistä kertyvät varat luovutetaan Saksan työläisten avustusrahastoon, joten illanvietosta muodostuu Saksan kärsivien työläisten avustusiltama. Tulkaa siis joukolla Liberty-haalille mainittuna iltana.

Copper Cliffin uutisia

Matti Rinta vastaa Matti Harjun haasteeseen lahjottaen $1. Karjalan ilmalaivarahastoon ja haastaa Arthur Antikaisen, Frans Händin, Jussi Sulon ja Arvo Lepolan Waters Townshipissä yhdestä dollarista.

Eri paikkakunnilta

SAWYER, SASK.

Osastomme uutistenkirjoittajat näyttävät olevan hitaita tehtäväänsä kun ei ole pitkään aikaan näkynyt Vapauden palstoilla mitään paikkakunnaltamme. Ei suinkaan me olla niin hyviä kirjottajia, ettei parempia saisi olla, mutta jos tuota koettaisi.

Minä, allekirjoittanut, tosin asun etäällä suomalaisasutuksen keskustasta mistä kaikki, kuten osastomme toiminta lähtee. Nyt varsinkin viimeaikoina olen joutunut välttämättömistä syistä olemaan kokouksista poissa ja niinollen en juuri voi mennä sanomaan mitään kokouksien päätöksistä ja toiminta-aikeista.

Osastomme kokoukset on pidetty aina määräajallaan, joskus tanssia väliajoilla. Kuitenkin toivomme että voimme saada muutakin ohjelmaa, eikä ainoastaan tanssia. Haalimme, kokoushuoneemme on vielä niin paljon kesken valmistusta, ettei siellä ole voinut talven aikana toimia, vaikka tosin olemme viettäneet niin sievän talven, että verrattuna useaan edelliseen on ollut kuin kesäilmat.

Sairautta seudullamme on ollut odottamattoman paljon. Kansalaisiamme on ollut sairaalassa ja leikattu umpisuolesta tämän talven ajalla Mrs. Oja, Oskar Hauta ja Mrs. Sarkilahti. Olen kuullut, että Mrs. Oja voi aivan yhtä hyvin kuin ennemmin terveenä. Siitä on jo kulunut useita kuukausia kun hän pääsi sairaalasta kotiin, vaan O. Hauta ja Mr. Sarkilahti ovat juuri joku päivä sitten saapuneet kotiin sairaalasta, mutta voivat erittäin hyvin. Luonnollisesti ottaa jonkun aikaa ennenkuin voi alkaa mitään toimimaan, jota työksi sanotaan. Taloudellisesti raskas kohtalon käsi meikäläisten varoihin katsoen.

Keväántulo kai on lähellä kun jo viimepäivät ovat olleet hyvin lämmintä tuulta. Toivon lujaa toimintatarmoa kaikille Vapauden lukijoille ja tilaajille.

J. S.

BEAVER LAKE, ONT.

Karjalan ilmalaivarahaston haasteita. John Turpeinen vastaa Selim Kolarin haasteeseen maksamalla $1. ja haastaa Herman Peltoniemen, John Luopajärven ja Aug. Hillin Worthingtonista, Ont. ja Oscar Leppäsen Sault Ste. Mariesta. Aatu Lehto vastaa A. Keinikaisen haasteeseen maksamalla $1. ja haastaa Elias Pesosen ja Oscar Kinoksen Beaver Lakelta, Lauri Tahvanen Worthingtonista ja Joonas Saaren Torontosta. Hannes Sula vastaa Otto Salon haasteeseen maksamalla $1. ja haastaa kauppias Kalle Lehdon Sudburysta $5. Kalle Kovanen vastaa Rossin työjoukkueen haasteeseen maksamalla $1. ja haastaa Sam Hietikon ja Kristo Wiidan ja John Tuomelan Worthingtonista. Väinö Wirtanen vastaa M. Kolarin haasteeseen maksamalla $1. ja haastaa Eino Poikkimäen, Alex Laamasen ja Oscar Tapperin (nuorem.) Beaver Lakelta ja Alex Affin ja John Ritarin Greighton Minelta.

Kirjeenvaihtaja.

SALMON ARM, B. C.

Ne 29 päivän iltamat ovat olleet ja menneet. Yleisöä oli runsaanpuoleisesti ja kappaleen esitys sujui kiitettävästi yleisön mielestä. Siitä ehkä johtuikin se, että osaston kokouksessa eräs henkilö ehdotti, että ruvettaisi näyttelijöille maksamaan palkkaa näytöksiltä, vaikkei saadut rahat piisaisikaan, vai johtuiko se siitä kun iltamatuloista luovutettiin 10 dollaria yleiseen agitatsioonikassaan.

Mutta ei viime iltamat olleet mitään sen suhteen, mitä vappuiltamat tulee olemaan, sillä ohjelma on opettavaista ja nimestäkin jo jokainen voi arvata mitä «Punaset kahleet» sisältävät. Kappale on uudenaikaisia vallankumouskappaleita, jossa kappaleen tekijä on onnistunut hyvin. Näytelmän molemmat osat esitetään pajassa, jossa seppänä on punaisten vakooja Helsingistä, jolla on valkoisten antamat todistukset, joitten avulla hän pääsee valkoisten suojeluskunnan huomatuimmaksi henkilöksi ja nauttii täydellistä luottamusta suojeluskunnan ylikomentajan taholta. Hän valmistelee sille kahleita punikkien kiduttamista varten, mutta kun kahleista on viimeinen pari valmistunut ja kumousaika määrätty, niin seppä kytkeekin ylikomentajan ja poliisin pajassa omiin rautoihinsa. Kappaleessa on monta jännittävää kohtaa, joitten selostaminen täyttäisi lehden palstat, mutta itse jokainen näkee kun tulee katsomaan.

Kuolon viikatemies korjasi eloaan kylässämme, niittäen Mrs. Ruotsalan, sairastettuaan vuoden ajan syöpätautia. Häntä lähinnä jäi kaipaamaan puolisonsa ja lapset sekä koko hänen tuttavapiirinsä.

F. K.

POTTSVILLE, ONT.

Theodor Tuominen vastaa Verner Isacsonin haasteeseen lahjottaen Karjalan ilmalaivarahastoon $2. ja haastaa Yrjö Santaharjun ja Matti Vesan $1. Kalle Niemi vastaa V. Isacsonin haasteeseen $2. ja haastaa Niilo Vileniuksen ja Matti Kuuttilan Connaught $2. Nik Rein vastaa V. Isacsonin h. $2. ja haastaa Fred Niemen ja Antton Laineen So. Porcupine ja Matti Kauton So. Porcupine $2.

Halutaan tietää

Mr. Paavo Juntunen, tullut Suomesta Fort Williamiin tammikuussa 1924. Jos joku hänen tuntisi ja sattuisi huomaamaan tämän, niin ilmoittaisi allekirjoittaneelle maksua vastaan ellei hän itse tätä näe. Kysymyksessä on tärkeä asia. Matti Saari, Box 850, Sudbury, Ont.

Miss Juulia Alanko ja Mrs. Ida Oksanen, tullut Suomesta tammikuussa 1924 Montrealiin. Aikoivat mennä Vancouveriin osotteella Mr. Emil Vainio, 3367 Parker St. E. Jos joku sattuisi huomaamaan tämän, niin ilmottaisi allekirjoittaneelle, ellei he itse huomaa tätä. Matti Saari, Box 850, Sudbury, Ont.

Kirjeenvaihto-ilmoitus

Haloo neidot. Täällä olisi vielä pari puolikehittynyttä finni-poikaa, jotka haluaisivat tuttavuutta Eevan pukua kantavien kanssa. Lesket ja elävien lesket ja myös vanhatpiijat älkää vaivatko itseänne. Osote on näin, että kirjeet saapuisi tänne päin:

K. Kaipaava
O. Odottava
Squilax, B. C., Can.

Keittäjä halutaan

Toimeensa kykenevä keittäjä (kokki) halutaan allamainittuun ruokalaan. Ruokaa on laitettava noin 200 hengelle. Apulaiskeittäjä on. Hakemukset palkkavaatimuksineen pitää olla perillä viimeistään huhtikuun 25 p:ään mennessä. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua.

OSUUSRUOKALA «TARMO» JOHTOKUNTA
316 Bay St. Port Arthur, Ont.

Nimenmuutos

Nimeni joka tähän asti on ollut Wille Kurittu, on tästälähin oleva Wille Lehto tässä maassa sekä Suomessa. Bryson, Que.

Vastaus

Näin lehdessä kysymyksen missä olen. Olen nyt täällä (Bruce Mine). Kumma kun kehtaat ruveta kyselemään ja vieläpä valehtelemaan lasten suhteen, kuinka heidät jätin. He kyllä jäivät nukkumaan kun lähdin kun juna lähti aamulla niin aikasin, jossa minä lähdin. Mutta Mrs. Island joka muutti Kirkland Lakelle samana päivänä kun minä lähdin, lupasi pojat toimia pyynnöstäni sinun luoksesi. En olisi poikia jättänyt, vaan kun et luvannut minulle yhtään lapsia kun minut ajoit pois kotoa. Mutta työn lupasin ottaa matkaani kun lähden ja sen teinkin. Minun lähtöni ei ollut sinulle ollenkaan tietämätön, jos et kohtä päivänmäärää tiennytkään. Lapset otan luokseni aina avosylin, jos vaan annat. Käräjöimään en kykene niitä itselleni tällä kertaa. Ja huomautan Matti sinua, että sinun ei tarvitse minua enempi pois ajaa.
Hilja Pohjola, Bruce Mine, Ont.

Halutaan ostaa
HAAPA-metsää

FARMARIT jotka asuvat Broders, Waters, Dill, Neelon townshipeissa, tai muualla lähiseutuvilla edellämainittuja paikkoja, ja joilla on HAAPA-metsää, voivat nyt saada hyvän hinnan joko tekemällä itse työn, katkaista neljän jalan mittaisiksi ja kuoria, sekä ajaa ne rautatievaunuihin, tai myymällä metsän sanotun arvon coortilta.

Kuulustelkaa tästä heti allemerkinneiltä, joko persoonallisesti tai kirjeellä. Siis katsokaapa tarkkaan eikö metsässänne ole haapapuita, josta tulee muutamia coorteja.

Pienemmätkin summat otetaan huomioon.

THE NORTHWESTERN LUMBER COMPANY
K:tta J. A. Erickson.
Konttori: Huron Chambers, Sudbury, Ont., Box 718. Phone 645.

ASIANAJOTOIMISTO

Valmistamme huolellisesti kauppakirjoja, valtakirjoja sekä muita asiakirjoja, sekä huolehdimme lakiasioista.
Hankimme lainoja tämän piirin kiinteimistöä vastaan sekä toimitamme pieniä irtaimistolainoja.
Hankimme passeja Yhdysvaltoihin sekä muualle matkustamista varten.
Valmistamme Canadan kansalaispaperihakemuksia.
Kirjotamme palovakuutuksia sekä henkivakuutuksia.

J. JARVIS — J. G. WAGNER.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa
Box 1181 — Puhelin 1723 — Sudbury, Ontario.

A. FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja a[illegible]naisilla hinnoilla.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teita vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan'alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

Reumatismia

parannamme uuden erikoisen tehokkaan menetelmän mukaan. Annamme myös hierontaa, sairasvoimistelua ja kasvojen hierontaa.
Vastaanotto: 9—11 a.p. 2—5 ja 7—8 i.p.
E. SALO — Y. NUOTIO.
362 Foley St. — Puhelin 1531.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Bay Street Meat Market
(UUSI SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.)
Puhelin 2713 North
288 Bay St. — Port Arthur, Ont.
Myy halvimmalla kaikkia eri lajeja lihaa, tuoretta ja suolattua kalaa
Ensiluokan tavara. Hyvä kohtelu.
Linjalle huolellinen ja nopea lähetys.
F. ENGSTRÖM — H. KANTOLA

TARMO OSUUSRUOKALA
Parhaan ja halvimman ruuan saatte TARMOSTA
316 Bay St. — Port Arthur, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

DOWNEY & DUCHARME
Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja
Phone 392 tai 1226.
McCOOL BLOCK — SUDBURY, ONT.

TIMMINSIN
Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins — Ontario

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Cobaltilaiset Huom.!
Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Shankman Brothers
Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja.
Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 — P. O. Drawer 360

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas Newburn
Kiropraktori-spesialisti
— Phone 1331 —
104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

Walter Luoma
Autoliike
Parturiliike samassa paikassa
Puhelin 121 — Elgin katu 12
SUDBURY, ONT.

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 — 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., — Sudbury, Ont

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. — Cobalt, Ont.

DR. E. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.